

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78.180, Wlen št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Sedemdesetletnica vižmarskega tabora

Slovenska politična zgodovina šteje dobo taborov po vsej pravici med najznamenitejša leta naše probe, kajti v kratkem razdobju petih let od 1867 do 1871 se je slovenska zavest med našim ljudstvom dvignila višje in močnejše nego kdajkoli prej v celih desetletjih. Pobuda sama za take ljudske prireditve najširšega obsega je prišla od bratov Čehov. Najprej so se zanj ogreli štajerski narodni voditelji in sta se prva dva tabora vršila na štajerskih tleh, največji uspeh pa je na današnji dan pred 70 leti dosegel tabor v Vižmarjih nad Ljubljano, ki se ga je udeležilo za tedanje čase naravnost ogromno število slovenskega ljudstva. V vseh straneh se je zgrinjala slovenska vojska v Vižmarje, silne trupe so prispale peš, iz oddaljenih krajev pa se je pripeljal množstvo na okrašenih vozovih in v vlakih. Vseh zborovalcev je bilo več kot 30.000.

Na okrašenem slavnostnem zborovanju so narodne množice s posebnim navdušenjem pozdravljale svoja ljubljena in znana zdržur zborovanj, Valentina Zarnika in Božidar Raica. Prvi je znal s priprosto besedo seči ljudem do srca ter jih s svojim zdravim humorjem in pikro kritiko takratnih avstrijskih razmer zavesti v sfere, kjer niso čutili ne utrujenosti, ne vročine, ne gladi, ne žeje. Božidar Raic pa je s svojo orjaško pojavo, gromovitim glasom in užigajočim narodnim navdušenjem vzbujal samozavest in razpihaval pogum v dušah stoletja zatiranega slovenskega ljudstva. Kakor grom so pretresale krotke Slovence smele besede rojenega ljudskega govornika in mnoge izmed njegovih rečenic so udeleženci tabora raznesli do zadnjih kotičkov naše zemlje. Plamen taborov je povsod ogreval ter napovedoval lepše čase in jasnejša vremena.

Pomlad narodov, leto 1848., je zatekla Slovence neupravičeno, politično neusmerjeno in brez pravega programa, brez katerega je vsako smotno politično udejstvovanje nemogoče. Treba je bilo skoraj dveh desetletij, treba je bilo tako silnega pretresa kakor je bila avstrijsko-ogrska nagodba, da je slovenski človek našel svojo pot in se postavil na lastne noge. Tabori so slovensko politiko postavili na trdno osnovo narodnostnega načela — edino možno, ker edino prirodno in najširšim ljudskim slojem dostopno politično smernico.

Politični program slovenskih ljudskih taborov je bil preprost ter je v glavnem obsegal dve občanorodni zahtevi, na kateri je lahko in s iskrenostjo pristal vsak Slovenec: zedinjena Slovenija in ravnopravnost slovenske govorice v šoli, v uradu in v javnem življenju sploh. Prva zahteva je bila do neke mere revolucionarna, saj je zahtevala razbitje v tisočletnem razvoju utrjenih kronovinskih mej onih avstrijskih dežel, ki so bile deloma ali v celoti naseljene s slovenskim življem. Zadel je na tak silovit odpor vladajočih, da o njej ni bilo mogoče niti razpravljati. Dunaj je seveda rajši imel Slovence razdrobljene na šest upravnih edinic, kjer so se morali obupno boriti za svoj goli obstoj, kakor da bi imel posla z zedinjeno Slovenijo, kjer bi odpor našega naroda proti tuji vladbi bil gotovo toliko jak, da bi nujno bilo treba računati z njim. Delitev monarhije v dve polovici je naravnost izzivala na analogno izpremembo meja v avstrijski polovici. Toda dunajski koncept je samo dvema narodoma, Nemcem in Madžarom, priznaval pravico do svobodnega razvoja, ostali narodi so postali brezpraven predmet izkoriščanja teh dveh.

Druga zahteva slovenskih taborov pa je samo ilustracija prilik, v kakršnih je moralo takrat živeti naše ljudstvo. Njegov jezik in njegova narodnost sta bila ogrožena na njegovih lastnih domačih tleh, na mejah skoro nič manj kakor v samem osrednjem delu strnjene slovenskega ozemlja. Kljub ustavnim določbam in zakonskim predpisom je bil moral naš življenjski šele v neenaki borbi izjegovati zajamčene pravice, ki so mu jih avstrijski močniki odtegovali in skopno odmerjali. Pomen taborov je v tem, da so širokim slovenskim množicam vcepili narodno samozavest ter prepričanje, da Slovence ne terja nič drugega nego to, kar je drugim srenejšim privržencem samo po sebi in kar predpisujejo tudi državni zakoni. Naše ljudstvo je postalo borec za svoje pravice.

Se v nekem oziru je znamenita doba taborov. Oživila je južnoslovanski program iz l. 1848., program, ki bo ostal aktualen na vse večne čase, dokler bo kaj Slovencev in dokler ne bo izvršen v celoti. Tega programa se je slovenstvo oklepalo ob vsakem znamenitejšem političnem dogajanju, čigar dinamika je segala do naših meja in dramila naše omagujoče ljudstvo na

FRANCIJA BO POSREDOVALA MED ANGLIJO IN RUSIJO

V Parizu in Londonu si mnogo obetajo od sestanka vodilnih državnikov v Ženevi — Dva tabora v angleški javnosti glede zveze z Rusijo

London, 16. maja, z. Ruski odgovor na angleške predloge kaže, kakor ugotavljajo v londonskih krogih, da vztraja Rusija na popolni vzajemnosti in na sklenitvi vojaške zveze. Izmenjava misli med Londonom in Moskvo se bo nadaljevala po diplomatski poti vse do sestanka sveta Društva narodov v Ženevi. Angleška vlada si mnogo obeta od ženevskega sestanka, ki bo dal priliko za osebne razprave z zastopnikom Moskve. Ceravno je imenovan oficijelno za delegata Rusije na zasedanju sveta Društva narodov londonski poslanik Majski, potrjujejo v informiranih krogih, da bo prišel v Ženevo osebno tudi pomočnik sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Potemkin.

V Londonu računajo s tem, da bo mogla pri teh osebnih razgovorih francoska diplomacija uspešno posredovati. V političnih krogih v Londonu opozarjajo v zvezi s tem na to, da se bo zunanji minister lord Halifax na potu v Ženevo za ves dan ustavil v Parizu, kjer se bo imel priliko podrobno seznaniti s francoskim stališčem. Govori se tudi o tem, da bo prišel v Ženevo tudi poljski zunanji minister Beck, če zaradi Gdanske ne bo prišlo do kakšne nove napetosti med Nemčijo in Poljsko.

V Londonu so slej ko prej prepričani, da bo kljub razlikam končno le prišlo do sporazuma z Moskvo. V Parizu obžalujejo zavlačevanje in smatrajo za potrebno, da zastavi francoska vlada v Londonu ves svoj vpliv, da se doseže zblizanje in kompromisna rešitev med Moskvo in Londonom. Kakor se zatrjuje, se zavzema francoski zunanji minister Bonnet za to, da bi se angleško-ruski pakt prilagodil francosko-ruskemu paktu, s katerim je vzajemnost takorekoč že oživetvorjena.

Ruske zahteve

London, 16. maja, o. Listi potrjujejo, da je ruska vlada v svojem odgovoru na vljuden način odklonila angleške predloge in da je obnovila svoje prejšnje zahteve po zaključitvi politične pogodbe med Francijo, Anglijo in Rusijo o medsebojni pomoči, nadalje po zaključitvi vojaške zveze teh treh držav, kakor tudi po ustavitvi jamstvenega sistema za zaščito držav ob Vzhodnem in Črnem morju.

London, 16. maja, o. V petek bo v spodnji zbornici zunanje politične debata, v kateri bodo predvsem razpravljali o ruskem odgovoru na angleško spomenico.

Halifaxov obisk pri Francozih

Pariz, 16. maja, o. Zunanji minister Halifax je, kakor poročajo listi iz Londona, do 2. ponedelja proučeval odgovor ruske vlade na angleške predloge. Pri sklepanju sporazuma z Rusijo bo imela Francija važno posredovalno vlogo, ker je zaveznica Anglije in Rusije.

Italijansko-nemška zveza podpisana prihodnji teden

K svečanemu podpisu bo prišel v Berlin italijanski zunanji minister grof Ciano

Berlin, 16. maja, o. Podpis nemško-italijanske politične in vojaške pogodbe bo izvršen z velikimi svečanostmi. Italijanski zunanji minister bo prišel v Berlin v nedeljo in so mu že pripravili dvorec »Bellevue« v osrčju mesta. Pogodbo bodo podpisali v novi kancelarski palači. Pričakujejo, da bosta ob tej priliki Hitler in Ciano podala važni izjavi o pomenu nemško-italijanske vojaške zveze in da bosta ti dve izjavi nekakšno opozorilo da stoji skupna vojska Italije in Nemčije za vsemih zahtevami obeh držav.

Rim, 16. maja, o. V zvezi z izjavo pred-

nov odpor ter učinkovitejšo samoobrambo. Tudi v dobi taborov so Slovenci slavnostno proglasili narodno edinstvo z brati Hrvati in Srbi. Prvi člen tk zv. ljubljanskega južnoslovanskega programa se glasi: »Edinstvo južnih Slovanov, začeto ob postanku naroda, je ostalo vse veke svetovnih dogodkov neprenehoma živo v narodnem čustvu in se javlja proti drugim narodom v edinstvu jezika.« Ostalih pet členov tega programa je sestavljeno v istem duhu in smislu.

Ko danes ob 70letnici najpomembnejše dobe v novi slovenski politični zgodovini spominjamo sodobnike in zlasti našo mladino na slavnostne sklepe naših dedov in pradedov, nimamo namena govoriti za idejo jugoslovenstva. Ta misel je bila, je in mora tudi v bodoče biti vodnica vsake resnično slovenske politike. Naša zgodovina kaže, da se vedno z železno nujnostjo vračamo k nji, ako smo se od nje oddaljili. Spominjamo pa se ob sedemdesetletnici na bodo taborov, da opozorimo na ogromni napredek, ki smo ga od takrat dosegli in ki ga najbrž ne bi dosegli brez zavesti, da smo del velike jugoslovenske in ogromne slovenske družine.

Angleški zunanji minister Halifax se bo sestal v soboto ali nedeljo v Parizu s francoskim ministrskim predsednikom Daladierom in zunanjim ministrom Bonnetom ter pričakuje, da bo po zaslugi francoskega posredovanja prišlo do izpremembe angleškega zdržanja.

V Parizu so se pričeli danes novi diplomatski razgovori, ki so se nanašali na rusko noto. Zunanji minister Bonnet se je sestal z ruskim poslanikom Suričom in nato se z angleškim poslanikom Ericom Phippsom.

Pomisleki angleških konservativcev

London, 16. maja, d. V londonskih krogih potrjujejo, da zahteva Rusija v svojih protipredlogih jasno in krepko angleško-francosko-rusko vojaško zvezo. Kljub želji po sporazumu obstajajo v Angliji glede tega vprašanja različna mnenja. Mnogi politiki in poslanci, predvsem seveda opozicija, pritiskajo neprestano na vlado, da naj sprejme od Rusije ponudeno priliko in sklene takoj z njo dogovor. Vodje tega gibanja so v prvi vrsti bivši zunanji minister Eden, bivši mornariški minister Juff Cooper in bivši ministrski predsednik Lloyd George.

Na drugi strani, posebno v konservativnih vrstah, pa se še vedno pojavlja nezaupanje napram Rusiji. Ministrski predsednik Chamberlain sam je v zelo težavnem položaju. Na eni strani pritiskajo na njega, da naj sklene pogodbo z Rusijo, na drugi strani pa se po nekaterih informacijah vodilni angleški vojaški krogi upirajo, da bi stopili v vojaška pogajanja z Rusijo.

Potemkinov prihod v Ženevo še ni gotov

Ženeva, 16. maja, AA. (Reuter): Sovjetski komisar za zunanje zadeve Molotov je določil veleposlanika v Londonu Majskega kot zastopnika Sovjetske Rusije na skorajšnjem zasedanju sveta Društva narodov.

Reuterjev diplomatski urednik komentira ta poročila ter pravi, da se iz tega, da bo Sovjetsko Rusijo v Ženevi službeno zastopal Majski, še ne more sklepati, da pomočnik komisarja za zunanje zadeve Potemkin v tem času ne bi prišel v Ženevo. Če se bodo razgovori med Londonom in Moskvo uspešno končali, smatrajo, da bo pomočnik komisarja za zunanje zadeve Potemkin gotovo odpotoval v Ženevo na osebna posvetovanja s francoskim in angleškim zunanjim ministrom.

London, 16. maja, br. Današnje vesti iz Moskve, da je bil londonski poslanik Majski imenovan za uradnega zastopnika Rusije na bližnjem zasedanju Društva narodov, so vzbudile v Londonu precejšnje začudenje. »Daily Telegraph« pa pojasnjuje, da je bilo zasedanje sveta Društva

sednika vlade Mussolinija, da bo v teku meseca podpisana politična in vojaška pogodba med Italijo in Nemčijo, so tuji listi poročali, da bo podpis izvršen 20. t. m. v Berlinu. Sedaj izjavljajo v rimskih službenih krogih, da modalitete za podpis te pogodbe še niso definitivno ugotovljene, potrjujejo pa, da bo podpisana v Berlinu 24. ali 25. t. m. K podpisu bo odpotoval v Berlin zunanji minister Ciano, ki bo ostal v Nemčiji tri dni.

London, 16. maja, AA. Reuter poroča iz Berlina: Italijanski zunanji minister grof Ciano bo prišel v Berlin v nedeljo. Italijansko-nemška vojaška pogodba bo podpisana bržkone v ponedeljek.

Berlin, 16. maja, AA. (DNE) Iz dobro poučenega vira smo izvedeli, da se bo italijanski zunanji minister Ciano pripeljal 21. maja za dva dni v Berlin na obisk. Kakor je znano, je Mussolini že v svojem velikem govoru v Turinu napovedal, da bo pri tej priložnosti podpisana medsebojna pogodba.

Nova organizacija italijanske vojske

Rim, 16. maja, br. Korporacijska zbornica je danes razpravljala o proračunu ministrstva za vojsko. Državni podtajnik general Pariani je podal daljši eksponat, v katerem je obeležil novo organizacijo italijanske vojske. Italijanska vojska na kopnem je bila reorganizirana tako, da obsega v mirnem času 5 alpinskih, 2 brzi, 2 motorizirani, 3 oklopne, 51 pehotnih ter 12 obmejnih bersaljerskih in konjeniških divizij.

Papeževo mirovno posredovanje

Berlin, 16. maja, o. V dobro poučenih krogih so razširjene vesti, da namerava Vatikan poslati sredi junija v Berlin visokega emisarja z papeževimi načrti za sklicanje mirovne konference. V Berlin naj bi prišel sam državni tajnik kardinal Magliani.

narodov odgojeno sicer res po želji ruske vlade, ki je imela trden namen poslati nanj namestnika komisarja za zunanje zadeve Potemkina. Potemkina pa je njegovo zadnje potovanje hudo zdelalo, tako da je resno obel. Zaradi tega ni verjetno, da bo mogel biti že prihodnji ponedeljek v Ženevi. Predsedstvo sveta Društva narodov preide tokrat na Rusijo. Očitno bo za predsednika izvoljen Majski.

Proučevanje ruskega odgovora v Londonu

London, 17. maja, AA. Reuterjev diplomatski urednik poroča, da angleška vlada še proučuje odgovor sovjetske vlade, ki ga je prejela včeraj. Smatrajo da se bodo nadaljnji razgovori s sovjetsko vlado začeli v najkrajšem času. Ne bodo zgubljali časa pri formuliranju naknadnih predlogov angleške vlade z Moskvo. Pričakujejo, da bo v začetku prihodnjega

Sprejem Nj. Vis. kneza namestnika v Beogradu

Na kolodvor je prišel tudi Nj. Vel. kralj Peter II. — Zahvala zun. ministra dr. Cincar-Markovića grofu Ciano

Beograd, 16. maja, AA. Danes sta prišla iz Italije v Beograd Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga, ki so jima priredili svečan sprejem na topčerski postaji. Pri sprejemu je bil tudi Nj. Vel. kralj Peter II. Dalje so prišli na kolo, dvor kraljeve namestnika dr. Radenka Stankovića in dr. Ivo Perovića, člani kr. vlade s predsednikom Dragišo Cvetkovićem, predsednik senata dr. Anton Korošec, predsednik poslanske zbornice Milan Simonić, višji italijanski poslanik na našem dvoru Nj. eks. Mario Indelli z osebo poslaništva, dvorne dame, člani civilne in vojaške hiše Nj. Vel. kralja, načelnik glavne, generalnega štaba armijske general Dušan Simović, poveljnik mesta Beograda

armijski general Peter Kosić in poveljnik kraljeve garde divizijski general Aleksander Stanković. Vojaške časti je izkazala četa gardne pehote z zastavo in godbo.

Rim, 16. maja, AA. (Stefani). Minister za zunanje zadeve grof Ciano je prejel od jugoslovenskega ministra za zunanje zadeve dr. Cincar-Markovića brzojavko, v kateri jugoslovanski minister izjavlja, da mu je do tega da izrazi svojo najtoplejšo hvalenost za tako priskočen sprejem v Italiji, s katero je Jugoslavija zvezana z iskrenim prijateljstvom. Istočasno dr. Cincar-Marković prosi grofa Ciano, naj bo pri Nj. Vel. kralju in cesarju Italije in Abesinije ter pri predsedniku vlade Mussoliniju tolmač njegove globoke vdčnosti.

„Mussolinijev govor pušča odprta vrata“

Poluradno tolmačenje nedeljskih Mussolinijevih izjav v Turinu — Omiljenje napetosti

Rim, 16. maja, AA. Diplomatski urednik agencije Stefani piše: Govor, ki ga je imel duce v Turinu, predstavlja važen mednarodni dogodek. Posebno važne so ugotovitve novinarjev, ki so bili v Turinu, da navdušenje ljudstva pomeni v resnici triumf Mussolinija. Množice so z največjo pozornostjo poslušale Mussolinijev govor. Dopisnik nekega pariškega lista poroča s tem v zvezi, da mora vsak nepristranski gledalec računati z dejstvom, da je ljudstvo Mussolinijev govor nenavadno toplo sprejelo. Naglašajo se tudi dejstva, da so se zborovanja udeležili predstavniki savojškega doma, kar pomeni, da je italijanski narod duhovno popolnoma zedinjen. Kar se tiče političnega pomena tega govora, naglašajo mednarodni tisk, da je Mussolini potrdil, da v Evropi sedaj ne obstajajo vprašanja, ki bi po svojem pomenu in svoji resnosti opravičila vojno, iz katere bi se rodil splošen vojni metež v Evropi. Za rešitev evropskega vprašanja ni potrebno segati po vojni, vendar pa se mora navzlic temu vzeti razvežati. Ta del Mussolinijevga govora se tolmači tako, da Italija smatra, da se lahko vprašanja, ki delijo evropske države, rešijo potom pogajanj. Mussolinijev govor pušča odprta vrata za reševanje evropskih problemov. S tem je postal mednarodni položaj v Evropi znatno lažji. V zvezi s tem se trdi, da so vsi mednarodni krogi Mussolinijev govor ugodno sprejeli. Drugič je Mussolini izjavil, da bo italijansko-nemški sporazum v kratkem podpisan ter odpadejo vse predpostavke o možnosti, da bi se uresničile temu nasprotno trditve. Tretjič ima politika osi namen, v Evropi zavarovati pravičen mir. Četrto se naglašava stavek, v katerem je naglasil Mussolini, da italijansko javno mnenje ne pozablja, da ima Italija močno oboroženo silo, ki se le težko lahko vzporeja s katerokoli drugo.

Mussolinijev potovanje
po Piemontu

Turin, 16. maja, o. Na potovanju po Piemontu je predsednik vlade Mussolini obiskal dopoldne Suso, Bardolletti in nekatere druge manjše kraje v bližini francoske meje, kjer je pregledal tamonje utrbe in vojaške posadke. Nato je konfiriral s poveljnikom obmejne vojaštva generalom Testim.

Popoldne je Mussolini obiskal Asti in je bil tudi na Cavourjevem grobu. Zvečer je bilo v Astiju veliko fašistično zborovanje, ki se ga je udeležilo preko 100.000 ljudi. Mussolini je imel kratek govor, v katerem pa se ni dotaknil zunanje političnih problemov. Nato se je vrnil v Turin.

tedna prišlo do sestanka med zunanji ministrom lordom Halifaxom in pomočnikom sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Potemkinom v Ženevi. Smatrajo kot zaželjeno, da bi se o odprtih vprašanjih razpravljalo po diplomatski poti.

London, 16. maja, br. Ruska nota, ki je včeraj prispela iz Moskve, je bila danes predmet dolgih posvetovanj v Foreign Officeu. O njej sta opoldne dve uri zupno razpravljala zunanji minister Halifax in ministrski predsednik Chamberlain. Po učeni politični krogi danes potrjujejo, da bo angleška vlada odgovorila na rusko noto in ruske predloge še pred koncem tega tedna, odnosno pred pričetkom zasedanja sveta Društva narodov.

London, 16. maja, AA. (Reuter) Nocoj se je v spodnji zbornici vršila seja zunanje političnega odbora ministrov. Na seji so proučevali odgovor sovjetske vlade na britanske protipredloge.

Nemške informacije

Berlin, 16. maja, w. Listi poročajo iz Londona, da bo angleški odgovor na poslednjo rusko noto odposlan v prihodnjih dneh bržkone že pred sestankom sveta Društva narodov v Ženevi. Pričakujejo, da bo ministrski predsednik Chamberlain podal v petek na seji spodnje zbornice izjavo o sedanjem stanju angleško-ruskim pogajanj. Zunanji minister Halifax bo v soboto odpotoval z letalom v Pariz, kjer se bo sestal s francoskim ministrskim predsednikom Daladierom in Bonnetom, nakar bo zvečer odpotoval dalje v Ženevo.

Poluradno tolmačenje nedeljskih Mussolinijevih izjav v Turinu — Omiljenje napetosti

Rim, 16. maja, AA. (Stefani). Minister za zunanje zadeve grof Ciano je prejel od jugoslovenskega ministra za zunanje zadeve dr. Cincar-Markovića brzojavko, v kateri jugoslovanski minister izjavlja, da mu je do tega da izrazi svojo najtoplejšo hvalenost za tako priskočen sprejem v Italiji, s katero je Jugoslavija zvezana z iskrenim prijateljstvom. Istočasno dr. Cincar-Marković prosi grofa Ciano, naj bo pri Nj. Vel. kralju in cesarju Italije in Abesinije ter pri predsedniku vlade Mussoliniju tolmač njegove globoke vdčnosti.

Poluradno tolmačenje nedeljskih Mussolinijevih izjav v Turinu — Omiljenje napetosti

Rim, 16. maja, AA. Diplomatski urednik agencije Stefani piše: Govor, ki ga je imel duce v Turinu, predstavlja važen mednarodni dogodek. Posebno važne so ugotovitve novinarjev, ki so bili v Turinu, da navdušenje ljudstva pomeni v resnici triumf Mussolinija. Množice so z največjo pozornostjo poslušale Mussolinijev govor. Dopisnik nekega pariškega lista poroča s tem v zvezi, da mora vsak nepristranski gledalec računati z dejstvom, da je ljudstvo Mussolinijev govor nenavadno toplo sprejelo. Naglašajo se tudi dejstva, da so se zborovanja udeležili predstavniki savojškega doma, kar pomeni, da je italijanski narod duhovno popolnoma zedinjen. Kar se tiče političnega pomena tega govora, naglašajo mednarodni tisk, da je Mussolini potrdil, da v Evropi sedaj ne obstajajo vprašanja, ki bi po svojem pomenu in svoji resnosti opravičila vojno, iz katere bi se rodil splošen vojni metež v Evropi. Za rešitev evropskega vprašanja ni potrebno segati po vojni, vendar pa se mora navzlic temu vzeti razvežati. Ta del Mussolinijevga govora se tolmači tako, da Italija smatra, da se lahko vprašanja, ki delijo evropske države, rešijo potom pogajanj. Mussolinijev govor pušča odprta vrata za reševanje evropskih problemov. S tem je postal mednarodni položaj v Evropi znatno lažji. V zvezi s tem se trdi, da so vsi mednarodni krogi Mussolinijev govor ugodno sprejeli. Drugič je Mussolini izjavil, da bo italijansko-nemški sporazum v kratkem podpisan ter odpadejo vse predpostavke o možnosti, da bi se uresničile temu nasprotno trditve. Tretjič ima politika osi namen, v Evropi zavarovati pravičen mir. Četrto se naglašava stavek, v katerem je naglasil Mussolini, da italijansko javno mnenje ne pozablja, da ima Italija močno oboroženo silo, ki se le težko lahko vzporeja s katerokoli drugo.

Mussolinijev potovanje
po Piemontu

Turin, 16. maja, o. Na potovanju po Piemontu je predsednik vlade Mussolini obiskal dopoldne Suso, Bardolletti in nekatere druge manjše kraje v bližini francoske meje, kjer je pregledal tamonje utrbe in vojaške posadke. Nato je konfiriral s poveljnikom obmejne vojaštva generalom Testim.

Popoldne je Mussolini obiskal Asti in je bil tudi na Cavourjevem grobu. Zvečer je bilo v Astiju veliko fašistično zborovanje, ki se ga je udeležilo preko 100.000 ljudi. Mussolini je imel kratek govor, v katerem pa se ni dotaknil zunanje političnih problemov. Nato se je vrnil v Turin.

Mussolinijev potovanje
po Piemontu

Turin, 16. maja, o. Na potovanju po Piemontu je predsednik vlade Mussolini obiskal dopoldne Suso, Bardolletti in nekatere druge manjše kraje v bližini francoske meje, kjer je pregledal tamonje utrbe in vojaške posadke. Nato je konfiriral s poveljnikom obmejne vojaštva generalom Testim.

Popoldne je Mussolini obiskal Asti in je bil tudi na Cavourjevem grobu. Zvečer je bilo v Astiju veliko fašistično zborovanje, ki se ga je udeležilo preko 100.000 ljudi. Mussolini je imel kratek govor, v katerem pa se ni dotaknil zunanje političnih problemov. Nato se je vrnil v Turin.

Mussolinijev potovanje
po Piemontu

Turin, 16. maja, o. Na potovanju po Piemontu je predsednik vlade Mussolini obiskal dopoldne Suso, Bardolletti in nekatere druge manjše kraje v bližini francoske meje, kjer je pregledal tamonje utrbe in vojaške posadke. Nato je konfiriral s poveljnikom obmejne vojaštva generalom Testim.

Popoldne je Mussolini obiskal Asti in je bil tudi na Cavourjevem grobu. Zvečer je bilo v Astiju veliko fašistično zborovanje, ki se ga je udeležilo preko 100.000 ljudi. Mussolini je imel kratek govor, v katerem pa se ni dotaknil zunanje političnih problemov. Nato se je vrnil v Turin.

Mussolinijev potovanje
po Piemontu

Turin, 16. maja, o. Na potovanju po Piemontu je predsednik vlade Mussolini obiskal dopoldne Suso, Bardolletti in nekatere druge manjše kraje v bližini francoske meje, kjer je pregledal tamonje utrbe in vojaške posadke. Nato je konfiriral s poveljnikom obmejne vojaštva generalom Testim.

Popoldne je Mussolini obiskal Asti in je bil tudi na Cavourjevem grobu. Zvečer je bilo v Astiju veliko fašistično zborovanje, ki se ga je udeležilo preko 100.000 ljudi. Mussolini je imel kratek govor, v katerem pa se ni dotaknil zunanje političnih problemov. Nato se je vrnil v Turin.

Mussolinijev potovanje
po Piemontu

Turin, 16. maja, o. Na potovanju po Piemontu je predsednik vlade Mussolini obiskal dopoldne Suso, Bardolletti in nekatere druge manjše kraje v bližini francoske meje, kjer je pregledal tamonje utrbe in vojaške posadke. Nato je konfiriral s poveljnikom obmejne vojaštva generalom Testim.

Popoldne je Mussolini obiskal Asti in je bil tudi na Cavourjevem grobu. Zvečer je bilo v Astiju veliko fašistično zborovanje, ki se ga je udeležilo preko 100.000 ljudi. Mussolini je imel kratek govor, v katerem pa se ni dotaknil zunanje političnih problemov. Nato se je vrnil v Turin.

Mussolinijev potovanje
po Piemontu

Turin, 16. maja, o. Na potovanju po Piemontu je predsednik vlade Mussolini obiskal dopoldne Suso, Bardolletti in nekatere druge manjše kraje v bližini francoske meje, kjer je pregledal tamonje utrbe in vojaške posadke. Nato je konfiriral s poveljnikom obmejne vojaštva generalom Testim.

Popoldne je Mussolini obiskal Asti in je bil tudi na Cavourjevem grobu. Zvečer je bilo v Astiju veliko fašistično zborovanje, ki se ga je udeležilo preko 100.000 ljudi. Mussolini je imel kratek govor, v katerem pa se ni dotaknil zunanje političnih problemov. Nato se je vrnil v Turin.

Mussolinijev potovanje
po Piemontu

Turin, 16. maja, o. Na potovanju po Piemontu je predsednik vlade Mussolini obiskal dopoldne Suso, Bardolletti in nekatere druge manjše kraje v bližini francoske meje, kjer je pregledal tamonje utrbe in vojaške posadke. Nato je konfiriral s poveljnikom obmejne vojaštva generalom Testim.

Popoldne je Mussolini obiskal Asti in je bil tudi na Cavourjevem

Poljsko-nemška napetost popušča

Bolj optimistična presoja na Poljskem — Nadaljevanje političnih in gospodarskih pogajanj z Rusijo

Varšava, 16. maja. d. Kar se tiče nemško-poljske napetosti, so Poljaki razmeroma optimisti, ker je po njihovem mnenju Mussolinijeva izjava v Turinu, da trenutno ni nobenega evropskega vprašanja, ki bi upravičevalo vojno, znatno prispevala k splošnemu pomirjenju. Tudi popuščanje nemške časopisne kampanje proti Poljski se smatra kot znamenje lahkega popuščanja napetosti. Kljub temu ostane nad milijon Poljakov pod orožjem. Posebno močne koncentracije so opažati v bližini Gdanska. Poljski vojni minister Kasprycki se bo pogajal v Parizu, kakor se domneva, glede dobav francoskih strojev za poljsko vojno industrijo.

List »ABC«, organ skrajne desnice, napoveduje obisk ravnatelja političnega oddelka v poljskem zunanjem ministrstvu, Arciszewskega, v Moskvi, kjer bo nadaljeval z namestnikom zunanjega ministra Potemkinom razgovore o raznih gospodarskih vprašanjih. Poljska bi pred vsem rada dobavljala Rusiji več rud v zameno za druge surovine.

Poslanik Moltke bo odpoklican iz Varšave
Varšava, 16. maja. o. Državna policija je objavila danes demant vseh nemških vesti o protinemških izredih na Poljskem. Policija izjavlja, da so te vesti čisto propagandne.

Grška sodba o zvezi med Anglijo in Turčijo

„Zveza je prežeta duha miru in dobre volje“

Atene, 16. maja. AA. Grški časopis »Messagero« komentira angleško-turško pogodbo in piše med drugim: Skupna izjava londonske in ankarske vlade in govor predsednika turške vlade v jasni luči kažejo sporazum med obema državama. Posamezne podrobnosti ne bodo več spremenile duha sporazuma, duha miru in dobre volje, ki je podan s tolikšno jasnostjo in kompozitnostjo. Angleško-turški sporazum je velik prispevek k miru in se z njim ne izključuje nobena vzporedna akcija v tej smeri. Ta smisel ima angleško-turški sporazum tudi v grškem javnem mnenju, ki se zavzema za to, da se ohraniti mir in red v vzhodnem delu Sredozemskega morja in na Balkanu in ki želi, da se red in mir ohraniti v vsej Evropi. To ni osamljena želja, pač pa je to želja vseh evropskih narodov in vseh vlad.

Pogajanja med Francijo in Turčijo

Pariz, 16. maja. d. Diplomatske priprave za poseben francosko-turški dogovor o Siriji in aleksandrijskem sandžaku se uspešno razvijajo. Splošno domnevajo, da bo ta dogovor dovolj naglo sklenjen, da omogoči Franciji sklenitev jamstvene pogodbe s Turčijo istočasno s svečanim podpisom enake, še sklenjene angleško-turške pogodbe. Francoski visoki komisar za Sirijo Puaux je izjavil, da bi mogla skleniti.

Vpoklici vojaških obveznikov v Angliji

London, 16. maja. AA. (Reuter): Minister za dela Brown je v spodnjem domu izjavil, da bo zakon o splošni vojaški obveznosti odobril pred binoklstrnim praznikom, tudi kralj ter da bo registriranje vseh prizadetih izvedeno do 3. junija. Zdravniški pregled pa se bo začel 8. junija. Prva skupina okoli 40 do 50.000, bo dobila pozive 1. julija, naslednje skupine pa bodo vpoklicane postopno na vsaka dva meseca. Najprej bodo vpoklicani starejši in za njimi šele mlajši.

Zatem je minister izjavil, da po uveljavljanju določb o rezervnih in pomožnih enotah namerava ministrstvo vojne mornarice obnoviti mornariški kader s tem, da bo poklicalo polovico pomorskih rezervistov za dobo 3 mesecev, začeti s 15. junijem. To bo prva skupina, ki bo vpoklicana. Ministrstvo pa namerava vpoklicati tudi drugo skupino sredi septembra meseca. Tudi ti bi ostali v kadru tri mesece. Gotovo število ostalih rezervistov, kakor n. pr. radiotelegrafistov, mornarjev in drugih, bo vpoklicano tudi za tri mesece. Po potrebi bo vpoklicanih tudi gotovo število upokojenih in rezervnih častnikov in sicer za dobo 6 mesecev, začeti s 15. junijem letos.

Prva skupina ljudi, ki bodo služili v suhozemski vojski in v letalstvu, bo vpoklicana 11. junija prva skupina rezervistov suhozemske vojske pa 15. junija. Kar se tiče vojnega letalstva, namerava vpoklicati po skupinah tiste, ki pripadajo londonski eskadriji in oddelkom balonske varovalne mreže. Prva skupina teh bo vpoklicana 11. junija.

Pomožne ladje angleške vojne mornarice

London, 16. maja. br. Angleška vlada namerava nakupiti večje število trgovskih ladij, ki jih bo v primeru vojne opremila s topovi in drugim orožjem ter jih uporablja kot pomožne vojne ladje. V ta namen namerava izdati dva milijona funtov šterlingov. V spodnji zbornici bo predložila v kratkem poseben zakonski načrt o tej stvari.

Tisoč letal na mesec v Angliji

London, 16. maja. d. »Evening Standard« poroča, da bo v nekaj tednih produkcija angleških vojni letal preokoli 1000 aparatov na mesec. Lest pripominja, da je to najvišja številka, ki jo more doseči nemška letalska industrija. Angleška produkcija pa se bo še bolj razvila. Gotovo je, da bo že pred koncem letošja produkcija angleške vojaške aviatike večja kakor nemška.

nega značaja in da imajo namen vzdrževati napetost v nemško-poljskem sporu.

Čuje se, da bo nemški poslanik Moltke v kratkem odpotoval iz Varšave in da bo prišel na njegovo mesto eden izmed najožjih sode avcev nemškega zunanjega ministra Ribbentropa.

Poslanik Lipski se je vrnil v Berlin

Varšava, 16. maja. AA. (Havas): Poljski vešposlanik v Berlinu Lipski je odpotoval iz Varšave v Berlin, da ponovno prevzame svojo dolžnost.

Poljski vojni minister pri francoskih generalih

Pariz, 16. maja. br. Poljski vojni minister je danes pričel svoje razgovore z zastopniki francoske vojske. Popoldne je bil pri Daladieru. V Parizu ostane še jutri in pojutrišnjem.

Manevri ruske mornarice v Baltičkem morju

Berlin, 16. maja. AA. Kakor poročajo iz Moskve, ima ruska mornarica v Baltičkem morju vaje, pri katerih sodelujejo vse velike bojne in obalske ladje ter podmornice.

Grška sodba o zvezi med Anglijo in Turčijo

„Zveza je prežeta duha miru in dobre volje“

Atene, 16. maja. AA. Grški časopis »Messagero« komentira angleško-turško pogodbo in piše med drugim: Skupna izjava londonske in ankarske vlade in govor predsednika turške vlade v jasni luči kažejo sporazum med obema državama. Posamezne podrobnosti ne bodo več spremenile duha sporazuma, duha miru in dobre volje, ki je podan s tolikšno jasnostjo in kompozitnostjo. Angleško-turški sporazum je velik prispevek k miru in se z njim ne izključuje nobena vzporedna akcija v tej smeri. Ta smisel ima angleško-turški sporazum tudi v grškem javnem mnenju, ki se zavzema za to, da se ohraniti mir in red v vzhodnem delu Sredozemskega morja in na Balkanu in ki želi, da se red in mir ohraniti v vsej Evropi. To ni osamljena želja, pač pa je to želja vseh evropskih narodov in vseh vlad.

Pogajanja med Francijo in Turčijo

Pariz, 16. maja. d. Diplomatske priprave za poseben francosko-turški dogovor o Siriji in aleksandrijskem sandžaku se uspešno razvijajo. Splošno domnevajo, da bo ta dogovor dovolj naglo sklenjen, da omogoči Franciji sklenitev jamstvene pogodbe s Turčijo istočasno s svečanim podpisom enake, še sklenjene angleško-turške pogodbe. Francoski visoki komisar za Sirijo Puaux je izjavil, da bi mogla skleniti.

Vpoklici vojaških obveznikov v Angliji

London, 16. maja. AA. (Reuter): Minister za dela Brown je v spodnjem domu izjavil, da bo zakon o splošni vojaški obveznosti odobril pred binoklstrnim praznikom, tudi kralj ter da bo registriranje vseh prizadetih izvedeno do 3. junija. Zdravniški pregled pa se bo začel 8. junija. Prva skupina okoli 40 do 50.000, bo dobila pozive 1. julija, naslednje skupine pa bodo vpoklicane postopno na vsaka dva meseca. Najprej bodo vpoklicani starejši in za njimi šele mlajši.

Zatem je minister izjavil, da po uveljavljanju določb o rezervnih in pomožnih enotah namerava ministrstvo vojne mornarice obnoviti mornariški kader s tem, da bo poklicalo polovico pomorskih rezervistov za dobo 3 mesecev, začeti s 15. junijem. To bo prva skupina, ki bo vpoklicana. Ministrstvo pa namerava vpoklicati tudi drugo skupino sredi septembra meseca. Tudi ti bi ostali v kadru tri mesece. Gotovo število ostalih rezervistov, kakor n. pr. radiotelegrafistov, mornarjev in drugih, bo vpoklicano tudi za tri mesece. Po potrebi bo vpoklicanih tudi gotovo število upokojenih in rezervnih častnikov in sicer za dobo 6 mesecev, začeti s 15. junijem letos.

Prva skupina ljudi, ki bodo služili v suhozemski vojski in v letalstvu, bo vpoklicana 11. junija prva skupina rezervistov suhozemske vojske pa 15. junija. Kar se tiče vojnega letalstva, namerava vpoklicati po skupinah tiste, ki pripadajo londonski eskadriji in oddelkom balonske varovalne mreže. Prva skupina teh bo vpoklicana 11. junija.

Pomožne ladje angleške vojne mornarice

London, 16. maja. br. Angleška vlada namerava nakupiti večje število trgovskih ladij, ki jih bo v primeru vojne opremila s topovi in drugim orožjem ter jih uporablja kot pomožne vojne ladje. V ta namen namerava izdati dva milijona funtov šterlingov. V spodnji zbornici bo predložila v kratkem poseben zakonski načrt o tej stvari.

Tisoč letal na mesec v Angliji

London, 16. maja. d. »Evening Standard« poroča, da bo v nekaj tednih produkcija angleških vojni letal preokoli 1000 aparatov na mesec. Lest pripominja, da je to najvišja številka, ki jo more doseči nemška letalska industrija. Angleška produkcija pa se bo še bolj razvila. Gotovo je, da bo že pred koncem letošja produkcija angleške vojaške aviatike večja kakor nemška.

Tisoč letal na mesec v Angliji

London, 16. maja. d. »Evening Standard« poroča, da bo v nekaj tednih produkcija angleških vojni letal preokoli 1000 aparatov na mesec. Lest pripominja, da je to najvišja številka, ki jo more doseči nemška letalska industrija. Angleška produkcija pa se bo še bolj razvila. Gotovo je, da bo že pred koncem letošja produkcija angleške vojaške aviatike večja kakor nemška.

Beležke

Pripomba „Hrvatskega dnevnika“

»Hrvatski dnevnik« objavlja v daljšem izveščku govor predsednika senata dr. Korošca omladincem JRZ v Celju. Govor ponatiskuje brez komentarja. Edino k izjavi dr. Korošca, da »spremljamo vsi razgovore za sporazum z dobrimi željami in upom, da bodo končno povoljni zaključeni v korist države« dostavlja uredništvo »Hrvatskega dnevnika« v oklepaju pripombo: »Kakor je znano, so bili razgovori zaključeni že 27. preteklega meseca.«

Tiskarski škrt

»Slovenski dom« objavlja sledeči popravek: »V našem nedeljskem poročilu o zborovanju delegatov mladinske politične organizacije JRZ v Celju je treba brati, da šteje organizacija danes 14.000 članov in ne 114.000, kakor je to naredil tiskarski škrt«

Delavske volitve v Zenici

V ponedeljek so bile, kakor poročajo sarajevski listi, volitve v Bratovsko skladnico za državno železarno v Zenici. Zanimanje za volitve je bilo med delavstvom prilično veliko, tako da je volilo 65 odstotkov volilnih upravičencev. Vložene so bile štiri liste. Socialisti so dobili 473 glasov, Hrvatska delavska zveza (pristaši dr. Mačka 372, pristaši Jugoslovenske nacionalne stranke 347 in Jugos 318). Volitve so bile tajne in so potekle v polnem redu in miru.

Sprememba v vodstvu „Hrvatske straže“

Glasilu hrvatske Katoliške akcije »Hrvatska straža« objavlja na čelu lista izjavo kanonika dr. Janka Šimraka, s katero naznanja čitateljem lista, da zapuščajo zaradi prezaposlenosti mesto direktorja tega lista. V izjavi poziva dr. Šimrak čitatele in prijatelje, naj podpro stremelneje zagrebeško nadškofa dr. Stepinca po ustanovitvi velikega »informativnega katoliškega dnevnika, ki bo dostojen predstavnik hrvatskih katoličanov.« Izjavo zaključuje dr. Šimrak, ki je s slovo po svoji borbenosti proti vsemu, kar je naprednega ali jugoslovensko usmerjenega med Hrvati in v državi, z besedami: »Storil sem s svojimi prijatelji vse, kar je bilo mogoče storiti za božjo slavo poleg vseh težav, neprivik in ljudskih slabosti.«

Protizidovski zakon na Češkem

Poročali smo že, da je pripravila češka protektoratska vlada protizidovski zakon, ki bo imel 39 členov. Češki listi objavljajo sedaj nekatere podrobnosti o tem zakonu. Na ozemlju protektorata veljajo za sodbno o tem, kdo je žid in kdo ne, enake določbe kakor v Nemčiji. Kdor hoče veljati za arijea, mora torej dokazati, da so njegovi starši in prastarši bili krščani. Otroci iz mešanih zakonov so židi, ravno tako nezakonaki otroci, ako je eden od staršev žid.

Novi zakon izključuje vsako zaposlitev židov v državnih in samoupravnih službah. Vsi židovski učitelji in profesorji morajo biti takoj odstranjeni, v kolikor se to že ni zgodilo. Židovski otroci bodo smeli v bodoče obiskovati samo židovske šole. V odvetniškem poklicu uvaja zakon omejeno število mest za žide. Postopno se bo to število znižalo do odstotka, ki bo odgovarjal odstotku židovskega prebivalstva. Zakon dalje prepoveduje židom nakup ali najemništvo kmetijskih posestev. Prav tako uvaja omejeno število za zaposlitev židov v obrtniških poklicih.

V zvezi s pripravami za uveljavljanje protizidovskega zakona je potrdila protektoratska vlada ustanovitev »Češke arijske kulturne enote«, ki bo skrbela za razširjanje protizidovskega razpoloženja med Čehi. Predsednik novega društva je neki Franc Dražda, ki je že nekaj let sem propovedoval med Čehi antisemitizem. Člani tega društva bodo morali dokazati, da so najmanj štiri pokolenja nazaj čisti arijei, zato pa bodo smeli nositi posebne uniforme.

Nemška sodba o zvezi med Anglijo in Turčijo

Dočim francosko časopisje trdi, da je angleško-turška pogodba izzvala v Berlinu presenečenje, ker bo s tem olajšano tudi pogajanje z Rusijo in ker je Turčija v tesnih stikih z balkanskimi državami, je nemško časopisje mnenja, da je to snubljenje Turčije dokaz da Francija in Anglija nista mogli ničesar doseči v bližnjih predelih jugovzhodne Evrope in sta morali svoj obroč pomakniti dalje na vzhod Nemčiji vidi v zaključku nove pogodbe samo en dokaz več za svojo trditve, da gre londonska politika za tem, da obkoli Nemčijo in Italijo. Pogajanja z Rusijo in vse doslej sklenjene gospodarske in jamstvene pogodbe, ki sta jih Anglija in Francija zaključili na raznih straneh, so le posamezni členi v verigi obkroževanja. To ima danes pomen odkrite grožnje in ne preseca nikočar, saj je Hitler že v Wilhelms-havenu napovedal tak razvoj stvari.

„Borili se bomo z zobmi“

Ob četrti obletnici smrti maršala Piludskega je imel poljski general Sosnowski na zbrano množico v Varšavi nagovor, v katerem je med drugim tudi izjavil:

»Poljska je leta 1920 izvojevala veliko zmago, čeprav je bila zelo slabo oborožena. Sedaj ima na razpolago dovolj orožja in se bo borila do zadnjega vojaka. In če bi ne imeli nobenega orožja več, pa se bomo borili z zobmi! Odstopili ne bomo niti peš svojoje ozemlja. V tej mirni dobi bomo ohranili popoln mir. Vsem dogodkom gledamo odkrito in hladnokrvno nasproti. V zmoti so oni, ki mislijo, da nimamo dovolj živcev. Naši živci bodo vzdržali in mi se ne bomo ustrašili niti onih, ki bi imeli na razpolago več orožja kakor mi.«

Pogoji za Rothschildovo izpustitev

Kakor smo že poročali, je bil te dni izpuščen iz zaporov nemške tajne policije Louis Rothschild, ki je bil aretiran nekaj dni po priključitvi Avstrije k Nemčiji. V zaporu je bil 14 mesecev. Zanj so intervjuirali ponovno zelo odlični in mogočni inozemski prijatelji, vendar pa brez uspe-

Naši Sokoli v Parizu

Podrobnosti o mednarodni tekmi s francoskimi telovadci — Za pičlo zmago se imajo Francozi zahvaliti srečnemu slučaju in pa naklonjenosti svojih sodnikov

Pariz, 15. maja. Kakor smo na kratko že poročali, je bila v soboto popoldne mednarodna telovadna tekma med elitnimi vrstama Unije francoskih gimnastičnih društev in Sokola kraljevine Jugoslavije. Pokrovitelja prireditelja sta bila francoski prosvetni minister g. Jean Zay in naš pariški poslanik dr. Purič. Prireditelj je bila v velikem pokrite stadionu P. de Coubertina, ustanovitelja modernih olimpijskih iger. Stadion je naravnost idealen, kakršnega pač lahko premore samo Pariz. V splošnem je bila tekma zelo lepa in ostra, smola se je nekoliko držala obema vrst, vendar sta bila nasprotnika popolnoma izenačena. Po objektivni sodbi je bila jugoslovenska vrsta celo malo boljša od francoske. Revanžna tekma bo prihodnje leto v Beogradu.

Francoska telovadba, ki je tik pred vojno dosegla vrhunec, je po vojni precej padla in šele v zadnjih letih opažamo njen ponovni vzpon. Prizadevanje v tem cilju je intenzivno in stoji pod vplivom splošnih razmer, ki silijo Francoze, da na vseh poljih obnove svojo veljavo. Že v Pragi, na veseloskolem zletu, so se naši prepirali, da so se Francozi močno popravili, in so zato naši tudi šli z največjo opreznostjo v borbo. Kakšen sloves uživa naša sokolska telovadba v inozemstvu, dokazuje dejstvo, da so Francozi imeli precejšnjo tremo. Pa tudi pri naših tekmovalcih je bilo dosti nerazumevanja, tako da telovadba ni bila na oni izredni višini kakor v Mariboru pri zadnji izbiri tekmi, ker bi mi sicer »nešli« Francoze. Vsa to je soglasno mnenje naših funkcionarjev.

Vendar smo lahko zadovoljni na celi črti. Porazeni smo samo z eno točko razlike. Naša vrsta je sestavljena tako homogeno, da je skoro izključno sreča odločala, kdo se bo plasiral bolj spredaj. Kakor je bil n. pr. Merzlikin v Mariboru prvi in Grilec tretji, je sedaj Grilec prvi in Merzlikin drugi; Kujundžić je sedaj tretji, v Mariboru pa je bil enajsti — veslozi zanimiv pojav, ki mora razveseliti slehernega prijatelja našega sokolstva. Rezultati, kakor jih podajamo v naslednjem, dokazujejo, da se je vršila borba za zmago res samo po desetinah točk:

Klasifikacija po vrstah: I. Francija 333,30; II. Jugoslavija 331,90. Klasifikacija posameznikov: 1. Masset (F) 57,75; 2. Grilec (J) 56,30; 3. Anser (F) 56,20; 4. Dosioub (F) 56,05; 5. Merzlikin (J) 55,90; 6. Walter (F) 55,65; 7. Kujundžić (J) 55,50; 8. Pristov (J) 55,15; 9. Solbach (F) 55,00; 10. Forte (J) 54,65; 11. Budja (J) 54,40; 12. Masino (F) 52,65.

V prostih vajah je bil najboljši Kujundžić z 9,70 od 10 dosegljivih točk, v

V nedeljo je bila v Ribnici skupščina omladine JNS za srez Kočevje. Kljub močnemu nallivu se je zbralo v salonu gostilne Arko lepo število delegatov. Skupščino je otvoril in vodil omladinec Vinko Dermalc, ki je poročal tudi o delovanju odbora. Politično in organizatorično poročilo sta podala tajnika banovskega odbora OJNS Andrej Uršič in Franjo Juvan. Na obnem zboru je bil soglasno izvoljen naslednji sreski odbor OJNS: predsednik Vinko Dermalc ml., podpredsednika Vlado Nikolič in Jože Lovšin, tajnika Jože Ilc in Fran Merhar, blagajnik Fran Fajdiga. Poleg teh zastopajo v odboru Ribnico Franc Mirtič in Ivan Drobnič, Sodražico Domin Vesel, Jože Hočevar in Andrej Frdan, Loški potok Karel Kordič in Fran Košir, Dobropolje Hinko Kavčič in Jakob Vidmar, Velike Lašče Anton Lunder in Avgust Debeljak.

V Selnici ob Dravi je bila v nedeljo ustanovna skupščina krajevne organizacije JNS, katere se je številno udeležilo zlasti delavstvo. Skupščini sta prisostvovala podpredsednik banovskega odbora OJNS g. Milan Gorišek in predsednik mestne organizacije OJNS za Maribor g. Viktor Ziger. Izbrano politično poročilo je podal g. Milan Gorišek. Za predsednika nove stranke edine je bil izvoljen Ivan Kaiser, za tajnika Andrej Letonja in za blagajnika Ivan Holman. Poleg njih so v odboru še mnogi agilni napredni možje in fantje iz Selnice.

V prostorih gostilne Franca Vaniča v Krškem je bila v nedeljo sreska skupščina JNS in OJNS za krški srez. Čeprav je že od ranega jutra deževalo je prišlo na skupščino mnogo somišljenikov peš in s kolesi. Najprej je bila sreska skupščina

V Selnici ob Dravi je bila v nedeljo ustanovna skupščina krajevne organizacije JNS, katere se je številno udeležilo zlasti delavstvo. Skupščini sta prisostvovala podpredsednik banovskega odbora OJNS g. Milan Gorišek in predsednik mestne organizacije OJNS za Maribor g. Viktor Ziger. Izbrano politično poročilo je podal g. Milan Gorišek. Za predsednika nove stranke edine je bil izvoljen Ivan Kaiser, za tajnika Andrej Letonja in za blagajnika Ivan Holman. Poleg njih so v odboru še mnogi agilni napredni možje in fantje iz Selnice.

V prostorih gostilne Franca Vaniča v Krškem je bila v nedeljo sreska skupščina JNS in OJNS za krški srez. Čeprav je že od ranega jutra deževalo je prišlo na skupščino mnogo somišljenikov peš in s kolesi. Najprej je bila sreska skupščina

Nemška odlikovanja naših letalskih oficirjev

Berlin, 16. maja. w. Kakor poročajo iz Beograda, je nemški letalski ataše podpoveljnik Schöneböck izročil šefu generalnega štaba jugoslovenskega letalstva generalu Simonoviću veliki križ zaslužnosti, nega reda nemškega orla, dočim za zaslužnost križ z zvezdo istega reda prejeli poveljniki jugoslovenskega letalstva general Jankovč, poveljnik dunavske divizije general Aradić ter generali Mirković, Damjanović in Vrbica.

Izpopolnitev mešane realne gimnazije v Mariboru

Beograd, 16. maja. p. Nepopolna mešana realna gimnazija v Mariboru se bo s prihodnjim šolskim letom spremenila v popolno.

Smrtna nesreča francoske letalske rekorderke

Pariz, 16. maja. AA. Znana francoska rekorderka g. Gireau je padla danes s svojim jadralnim letalom v bližini letališča Culonier. Letalko so prenesli takoj v bolnico, kjer pa je kmalu podlegla.

ha, ker je zahtevala tajna policija zanj milijonsko kavčijo. Sedaj je končno prišlo do kompromisa. Baron Rothschild se je namreč odpovedal večinskemu paketu delnic pri znanih železarnah v Vitkovcih in ga izročil v last nemški državi. V zameno za to so ga izpustili iz zaporov in mu dovolili prost odhod v inozemstvo, kjer se bo sedaj stalno naselil v Parizu.

skoju čez konja pa Merzlikin s celo 9,90, kar je bil najboljši rezultat dneva. Na bradli je moral Merzlikin deliti prvo mesto z dvema Francozoma z rezultatom 9,70.

Naši Sokoli so dosegli več prvenstev tako kot posamezniki kakor kot vrsta in je pičla francoska zmaga samo slučaj. Najboljši rezultat smo dosegli na bradli. Lepa borba se je razvila tudi na krogih, kjer so Francozi dosegli eno točko pred našimi. Na konju na šir so bili doseženi slabši rezultati. Tudi proste vaje so pokazale najlepšo borbo, v kateri so naši bili boljši, kakor to kaže tudi razlika v točkah (0,10). Da Forte ni popustil na konju v širino, kjer je izgubil celo točko, in da Budja ni v skoku čez konja tudi slučajno izgubil eno točko, čeprav je sicer vedno siguren, bi bila zmaga na jugoslovenski strani.

Pri domačih sodnikih se je kmalu videlo, da hočejo za vsako ceno zmago Francozov. Zlasti se je to poznalo pri enem, pri katerem se je ocena razlikovala dosti krat kar za tri točke od ocen drugih. Razgibana publika je bila ves čas na višini in ni štedila s priznanjem in pritirjevanjem tudi Jugoslovenom, čeprav je seveda močno pritiskala za domače.

Unija francoskih gimnastičnih društev je priredila našim Sokolom prav pristen sprejem in zlasti njen predsednik polkovnik Lecoq je obdajal vso našo ekipo s šarmom pristnega galskega gostoljubja. V času svojega tukajšnjega bivanja je naša vrsta položila vence na spomenika jugoslovenskih kraljev in francoskega neznanega junaka, ogledala si je temeljito Pariz in Versailles in bila je sprejeta pri našem poslaniku in v redakciji velikega športnega dnevnika »L'Auto«. Na poslovilni večerji sta govorila polkovnik Lecoq in br. Ivan Kovač, vodja jugoslovenske ekipe. Polkovnik je v svojem govoru poudarjal brezpomembnost neznatne razlike in iskreno priznal, da se prav za prav ne da reči, kdo je zmagovalac. Francozi so se pač revanžirali za Prago, kjer so Jugoslovenci odnesli nad njimi zmago tudi le za eno točko.

Težko pa je, je pristavil polkovnik, da bodo Francozi prihodnje leto tudi v Beogradu dosegli tako lepe uspehe. Na koncu je izročil naši delegaciji veliko zlato plaketo za savez SKJ, spominske plakete pa udeležencem tekme. V svojem odgovoru se je br. Kovač zahvalil za vso ljubeznivost in naglasil zaveznost jugoslovenskega naroda.

Iz Pariza je naša vrsta odšla v Varšavo na drugo mednarodno tekmo. S prireditelji takih pomembnih mednarodnih tekmovanj bo naša elita sokolska vrsta dobila potrebno rutino za uspešni nastop na olimpiadi v Helsinkih.

Skupščine JNS in OJNS

JNS, ki jo je vodil predsednik Drmelj. Pozdravil je navzoče in orisal delovanje sreske organizacije. Po poročilih ostalih funkcionarjev je bil ponovno izvoljen dosedanji odbor z g. Alojzijem Drmeljem na čelu. Sledila je sreska skupščina OJNS. Predsednik Ivan Vanič je obširno poročal o delu in borbah v minuli poslovni dobi. Cim večje pa so bile neprivlake, tem večji sta bili tudi požrtvovalnost in borbenost mladine. Izbrano poročilo so podali še ostali odborniki, nakar so sledile volitve, pri katerih je bil ponovno izvoljen v glavnom dosedanji odbor s predsednikom Ivanom Vaničem. Politično poročilo je podal Milan Mravljec. Z zanimanjem so poslušali sledili njegovemu temeljitemu govoru, ki je bil od navzočih sprejet z velikim odobravanjem. Posebno so mu bili hvaležni za njegova pojasnila o agrarni reformi prijatelji iz Kostanjevice in Sv. Križa.

Skupščine na praznik

Iz banovinskega tajništva JNS nam poročajo:

Na praznik vnebohoda 18. maja t. l. se bosta vršili skupni sreski skupščini JNS in OJNS:

1. za srez Kamnik ob 1/10. dopoldne v dvorani Narodne čitalnice v Kamniku. Poročala bosta senator dr. Albert Kramer in tajnik banovinskega odbora OJNS Andrej Uršič.

2. za srez Dol. Lendava ob 10. uri dopoldne v Belčinskih v prostorih Kmečke hranilnice in posojilnice. Poročal bo g. Avgust Lukacič.

Poleg tega bo tudi krajevna skupščina JNS za občino Dobrunj ob 1/9. dopoldne v Zadoru pri Dobrunjah v prostorih gostilne Jeriha. Poročal bo g. Mravljec Milan.

Volitve delavskih zaupnikov od

Važen jubilej našega združništva

Zadružna šola v Ljubljani — po ustanovitvi druga v Evropi — slavi svojo 30 letnico

Ljubljana, 16. maja. Z letošnjim šolskim zaključkom je Zadružna šola v Ljubljani praznovala 30-letnico obstoja. Kolikšnega pomena je ta jubilej v zgodovini našega združništva, ni treba posebej poudarjati. Saj se v tej šoli izobražujejo in usposabljaajo kmetski poselniki in njihovi sinovi v temeljnih pojmih o združništvu, da bodo potem mogli in znali voditi in ustanavljati kreditne in blagovne zadruge ter s smotrnim, naprednim delom na domovih dvigniti blagostanje našega ljudstva.

Kot nekakšno protiutež nemški Mahrovi šoli je sklenil Kranjski deželni odbor ustanoviti leta 1908. slovensko dvorazredno trgovsko šolo in z njo v zvezi tudi Zadružno šolo. Še istega leta so otvorili pripravljani razred trgovske šole — prvi tečaj Zadružne. Zanimivo je, da je bila to druga šola te vrste v Evropi. Prva je bila ustanovljena v Darmstadtu. Pomanjkljivosti v izobraževanju kmetijskih strokovnjakov ter v vodstvu zadrug so narekovele ustanovitev slednje. Namen zadružne šole ni bil in še danes ni vzgajati uradniškega naračaja, ampak predvsem kmetijske ljudi, ki gredo po končanju študija na svoje domove, da sodelujejo pri delu in vodstvu domačih zadrug. Šola je z uspehom delovala vse do leta 1913-14, ko jo je prekinila vojna. Od leta 1920-21 pa vrši uslužbeno vzgojno in izobraževalno delo vse do danes. Vsevešči letošnje leto je obiskovalo šolo ves ta čas 857 učencev, od katerih je študij dokončalo 795 učencev. Ti absolventje so se razkropili po vseh sre-

zih in banovinah države, kjer pridno in uspešno delujejo pri najrazličnejših zadrukah. V dravski banovini jih je ostalo 688; v savski, primorski, drinski in zetski banovini skupaj 38, na slovenskem ozemlju Italije 47 in na Koroskem 22.

Po vojni vodi zadružno šolo direktor dr. dvorazredne trgovske šole Josip Goga. Zaradi preobitne učne snovi in zaradi večje poglobitve v študij je bila šola z januarjem 1938 razdeljena v dva zimska semestra, ki trajata vsak od 15. oktobra vsakega leta do prihodnje velike noči. Tako so prav letos izšli prvi absolventje celotnih dveh letnikov. Poučuje dvanaest učnih moči dolgo vrsto predmetov: trgovsko pravo, menično in čekovno pravo, knjigovodstvo, železniške tarife, zemljepis slovensčino, blagovnanstvo, trgovstvo, vodstvo zadrug, stroještje itd.

Zadružne šole so izšli že marsikateri zaslužni zadružni delavci kakor Fran Trček, dr. Peter Rogulja, dr. Gortan in drugi. Predpisane šolske izobrazbe ni, poveli so učenci absolutne kmetijske in mešarske šole. Od leta 1933. sta vzdrževali šolo sorazmerno Zveza slovenskih zadrug in Zadružna zveza vse do 1929 leta, od takrat naprej pa krije stroške za šolo ministrstvo za kmetijstvo, dočim dajata obe zvezi učencem potrebne materialne podpore.

Prav iz srca je želeli, da bi Zadružna šola prav tako v bodočnosti z enakim uspehom in zadovoljstvom služila svojemu namenu — povzdigi in prospehu zadružništva.

Pri pokojninah prikrajšani železničarji

Kako je prišlo do neupoštevanja službenih let

Ljubljana, 16. maja. Večkrat smo že pisali o krivici, ki so se pri odmeri pokojnin zgodile mnogim našim železničarjem, ki so bili prevzeti od višje južne železnice. Nekateri so po 35 in več letni službi dobili pokojnino, ki odgovarja komaj 10-letnemu službovanju. A ti železničarji niso morda kaj zagrešili v službi, marveč so bili vedno »vrlo dobro« ocenjeni.

Morda je zelo hudo prizadetih samo pet ali nekaj več odstotkov vseh upokojenih železničarjev, a po vsej pravici morajo tudi oni dobiti vse to, kar uživa 95 odstotkov.

Odličen bolgarski gost v Ljubljani

Ljubljana, 16. maja. Danes dopoldne se je pripeljal v Ljubljano g. Mišo Georgiev, ataše bolgarskega tiska na bolgarskem poslanstvu v Beogradu. G. Georgiev, ki se zdaj prvič nahaja v Ljubljani, se bo kot zastopnik bolgarskega poslanstva g. dr. Ivana Popova udeležil nocojšnjega občnega zbora Jugoslovnsko-bolgarske lige v Ljubljani.

G. Georgiev je velik prijatelj Slovencev. Rojen na obronkih Stare planine, majhnega podbalkanskega mesteca, je obiskoval gimnazijo v Tmuvu, univerzo pa v Sofiji, kjer je študiral pravo. Njegov pravi poklic je bil novinarstvo, ki mu je posvetil veliko dela in truda. Dolgo časa je bil tudi sekretar Novinarskega združenja v Sofiji, zdaj pa je predsednik društva inozemskih korrespondentov. Z živim zanimanjem spremlja vse naše kulturno življenje, zlasti se zanima za našo književnost. V Ljubljani, ki se mu je priljubila že na prvi pogled, ga preseneča zlasti dvoje: mladina, ki ima sveža, rdeča lica, in veliko število starih hiš poleg nove, moderne arhitekture. Slovenci smo dobili v osebi g. Georgieva novega, iskrenega prijatelja.

Slovenski učitelji pevci v Herceg-Bosni

Povsod so deležni lepih uspehov

Sarajevo, 11. maja. Po prisrčnem slovesu v Zenici smo odpravili proti Sarajevu. Ko smo se vozili mimo rudnika Kuknja, smo v duhu pogledali nazaj za nekaj let in se spomnili tiste strašne rudniške nesreče, ki je zahtevala toliko rudarskih življenj.

Naj omenim, da je ta velika nesreča bila povod za kompozicijo pesmi, po njej vzdihov in kričev, ki jih je znal Ivan Matečič-Ronjgov lepo preliti v skladbo. To skladbo si je vzel tudi naš zbor na spored, a je v Slavonskem Brodu in Zenici ni izvajal zaradi preobsežnosti programa in pozne ure, ob kateri sta bila koncerta.

Prijetna je vožnja v vozovih ozkotirne železnice. Kakšno reklamo bi morali mi delati za naša lepa kopališča, letovišča in planine, se moramo naučiti tukaj. V vsakem oddelku železnice voza so lepe slike naših kopališč.

Mimo Rajlova, kjer so moderni hangarji smo zdrveli na sarajevsko postajo. Na postaji so nas pričakovali mnogi stanovski tovariši s svojim društvenim predsednikom, predsednik Slovenskega kluba v Sarajevu, zastopniki drugih društev in še mnogo dru-

gega občinstva. Predsednik JUU sekcije za drinsko banovino nas je prisrčno pozdravil. »Odprih srce in razširjenih rok vas sprejemamo. Želim vam mnogo zadovoljstva in prijetnih spominov. Dobro došli in živite!« je zaključil svoj pozdrav!

Nato pa nas je pozdravil še predsednik Slovenskega kluba g. Ravnikar in hkratu izpovedal, da Sarajlije ljubijo Slovence kot dobre in poštene državljane. Poudaril je, da so se mnogi Slovenci lepo živeli v mestu, kjer se stikata severna in južna kultura. Njih srca so vnetja za prelepo domačo pesem, ki naj združuje in skupni slogi vse tri brate, da bomo mogočno zapeli združeno himno jugoslovenskega naroda v bratskem objemu.

Za prelepa pozdravna nagovora se je zahvalil učitelj G. Gobec in izrekel željo, da skupno zaključimo z navzočimi »Slava« anim borcem, ki so se morali l. 1914 poslužiti orožja, da so oddali prve strele za svobodo naše mile Jugoslavije.

Prenočišča so nam nudili v lepem Učiteljskem in Djačkem domu. Za telesni blagor je bilo poskrbljeno v elitnem hote-

letu. Pozneje pa je prišlo za nje še hujše. Novi zakon iz leta 1931. se ni nič oziral na že davno pridobljene pravice teh ljudi, marveč je prinesel določbo, da se samo onim uslužbenecem računajo tudi delavska leta, ki so bili nastavljeni do 1. septembra 1923.

Tako je nastala dvojna mera. To, kar se je tisočim priznalo, se je stotinam odreklo. Uslužbenici, ki so bili po zakonu razrešeni službe, ker so dosegli starost 65 let, so bili odpušteni brez vsake pokojnine, čeprav so imeli po 35 in tudi po več let službe. Naj omenim, da so to bili ljudje, ki so si že leta 1914. pridobili pravico na pokojnino, leta 1935. brez nje. Državni svet je nekaterim pripomogel od tega, da prejmejo sedaj neko miloščino, ki znaša komaj tretjino tega, kar bi morali dobiti.

Prizadeti se trudijo na vse načine leta in leta, da bi prišli do svojih pravic. Nekateri so medtem že umrli, ostali pa se borijo na vse kriplje proti očiti krivici in za svoj obstoj, ko po desetletjih naporne in zveste službe ne morejo živeti s tem, kar

Usodna tihotapska strast v Lipi

Sedem mladih žrtev v zadnjih letih

Murska Sobota, 16. maja. Lipa je vas v bližini Beltincev, ki so ob železniški progi Ljutomer — Murska Sobota. Vas stoji tako rekoč v sredini Prekmurja (v lendavskem srezu), enako oddaljena od obeh mej (okrog 20 km). Medtem ko je v nekaterih obmejnih vaseh tihotapska strast skoraj nepoznana, so mnogi fantje v Lipi prav strastni tihotapci. V zadnjih letih jih je že sedem izgubilo življenje na prepovedanem prehodu čez mejo. Iz Lipe se navadno odpravljajo na kolesih proti Murski Soboti in potem do Cankove, kjer pustijo kolesa in se napotijo pod vodstvom noči ali pa megle proti meji. Seznanje si čevlje in prebredo potok, ki razmejuje obe državi. Tihotapijo predvsem saharin, igralne karte in kresline kamenčke.

Letos v februarju je bil ustrelen pri poizkusu prekoračenja meje kmečki fant Maučec iz Lipe. V njegovi družbi je bil takrat tudi 20letni Franc Matjašec, ki ga pa smrt tihotapskega tovariša ni odvračala od nevarnega posla. Z dvema tovarišema je ponovno hodil po tihotapskih potih, dokler ga ni te dni zadela žalostna usoda. Ko je trojica hotela prekoračiti mejo v cankovski občini med Korovci in Gerlinici, jo je službojoči granicar zavrnil. Fantje pa niso odnehal, ampak so kasneje ponovili poizkus nekoliko višje. Granicar jih je spet opazil in po ponovnem pozivu streljal. Dva sta ušla, Matjašec pa

Vlomilec Turner obsojen na robijo

Ljubljana, 16. maja. Pred malim kazenskim senatom, ki mu je predsedoval s. o. s. Lederhas, so imeli danes nekdanjega pekarskega pomočnika Josipa Turnerja, mladega fanta, ki je že marsikaterim sodnim oblastem in ravnanstvom jetnišnice znan kot posebno nevaren človek. Obtožba, ki jo je zastopal državni tožilec g. Sever, je navajala v osebno karakteristiko Turnerja, da je znal svoje delo tako na prostosti kakor tudi za zapahli uravnavati na premeten način, kakršnega se naši domači sovražniki tuje imovine doslej niso posluževali. Poleg običajne drznosti odklika Turnerja tudi neverjetna vztrajnost. Mimo tega, da v prebivališču, ki si ga izbere za stalnega, daje mir in se raje vozi na tatinstvo sprehode v vlakom v druga večja središča, da ne bi vzbujal prevelike pozornosti, si tudi za zapahli, za katere so ga že ponovno vtaknili, rad kuje svojo bodčnost na lastno pest v nemalo preglašvo predstojnikov.

Tako se mu je že dvakrat posrečilo z

veliko vztrajnostjo pobegniti iz sodnih zaporov, prvič v Somboru in drugič v Zagrebu. Medtem ko je kazni, ki jo je v Somboru dobil, moral prebiti, ker so ga po dolgem iskanju vendarle našli, še do danes ni prestal kazni iz Zagreba, ker so ga vjeli in postavili pred sodnike zaradi novih številnih grehov še preden so mu mogli njegovo novo tatinsko delo preprečiti z aretacijo.

Danes so ga dožili številni vlovci, ki jih je zagrešil v Celju in Ljubljani medtem ko si je za stalno bivališče izbral Maribor, poleg tega pa je bil obtožen, da ei je z nekaterimi sojetniki v času preiskovalnega zapora v ljubljanskih sodnih zaporih znova koval pot v svobodo. V ljubljanskih sodnih zaporih je namreč našel nekaj takih tovarišev, ki bi jim svoboda, pridobljena na lastno pest, prav prišla, ker jih čaka precej težka pokora.

S temi se je Turner dogovarjal, da bi med sprehodom na jetniškem dvorišču navahili na nedozorjučega stražnika, mu odvzeli ključce in pobegnili z njih pomočjo. Veliko vztrajnostjo pobegniti iz sodnih zaporov, prvič v Somboru in drugič v Zagrebu. Medtem ko je kazni, ki jo je v Somboru dobil, moral prebiti, ker so ga po dolgem iskanju vendarle našli, še do danes ni prestal kazni iz Zagreba, ker so ga vjeli in postavili pred sodnike zaradi novih številnih grehov še preden so mu mogli njegovo novo tatinsko delo preprečiti z aretacijo.

Danes so ga dožili številni vlovci, ki jih je zagrešil v Celju in Ljubljani medtem ko si je za stalno bivališče izbral Maribor, poleg tega pa je bil obtožen, da ei je z nekaterimi sojetniki v času preiskovalnega zapora v ljubljanskih sodnih zaporih znova koval pot v svobodo. V ljubljanskih sodnih zaporih je namreč našel nekaj takih tovarišev, ki bi jim svoboda, pridobljena na lastno pest, prav prišla, ker jih čaka precej težka pokora.

S temi se je Turner dogovarjal, da bi med sprehodom na jetniškem dvorišču navahili na nedozorjučega stražnika, mu odvzeli ključce in pobegnili z njih pomočjo. Veliko vztrajnostjo pobegniti iz sodnih zaporov, prvič v Somboru in drugič v Zagrebu. Medtem ko je kazni, ki jo je v Somboru dobil, moral prebiti, ker so ga po dolgem iskanju vendarle našli, še do danes ni prestal kazni iz Zagreba, ker so ga vjeli in postavili pred sodnike zaradi novih številnih grehov še preden so mu mogli njegovo novo tatinsko delo preprečiti z aretacijo.

Danes so ga dožili številni vlovci, ki jih je zagrešil v Celju in Ljubljani medtem ko si je za stalno bivališče izbral Maribor, poleg tega pa je bil obtožen, da ei je z nekaterimi sojetniki v času preiskovalnega zapora v ljubljanskih sodnih zaporih znova koval pot v svobodo. V ljubljanskih sodnih zaporih je namreč našel nekaj takih tovarišev, ki bi jim svoboda, pridobljena na lastno pest, prav prišla, ker jih čaka precej težka pokora.

S temi se je Turner dogovarjal, da bi med sprehodom na jetniškem dvorišču navahili na nedozorjučega stražnika, mu odvzeli ključce in pobegnili z njih pomočjo. Veliko vztrajnostjo pobegniti iz sodnih zaporov, prvič v Somboru in drugič v Zagrebu. Medtem ko je kazni, ki jo je v Somboru dobil, moral prebiti, ker so ga po dolgem iskanju vendarle našli, še do danes ni prestal kazni iz Zagreba, ker so ga vjeli in postavili pred sodnike zaradi novih številnih grehov še preden so mu mogli njegovo novo tatinsko delo preprečiti z aretacijo.

jo na prosto. Toda Turnerja so njegovi pajdaši pustili na cedilu in jetniško nadzorstvo je bila v stanju preprečiti pobeg nekaterih nevarnih tipov, še preden so poskusili izvesti svojo nakano. Zda se je moral Turner zagovarjati tudi zaradi tega dogovarjanja. Toda prav tako kot zaradi te pregrehe, se tudi za tatvine, ki so mu jih očitali, ni kar enostavno vdal, temveč se je na vse pretege branil z izgovori. Povsem se mu pa ni posrečilo to prizadevanje. Obtožba ga je tako stisnila v zgato, da mu ni bilo izhoda. Dasi je zelo prefrigan, se mu je to pot le pone-srečilo. Na večer poskuse zatamniti Ljubljane se je pripeljal iz Celja z namerom, da bi krit v temi in ob pozornosti Ljubljancem in varnostnih organov, ki je bila usmerjena drugam, izvedel svoje vlomilske načrte. Vlomil so se mu sicer posrečili, toda na kraju vlomja je na vratih v drogerijo na Miklošičevi cesti pustil svojo legitimacijo — prstni odtis. Primerjava je pokazala, da je bil to odtis Turnerjevega prsta.

Sodniki so ga za nekatere vlove v Celju in v Ljubljani ter za dogovarjanje za pobeg iz zaporov obsodili na 5 let robije in na prav toliko izgubo častnih državljanskih pravic. Za nekatere vlove, ki so mu bili očitali, pa so ga zaradi pomanjkanja dokazov opustili, dasi so bili vsi tisti vlove izvedeni na Turnerjev poseben način in so si bili po izvedbi popolnoma podobni.

Tretjič o srednji šoli

Gospod urednik! V nedeljo, 7. t. m. ste priobčili podlistek »Dies irae, dies illa«. Nad podlistkom se je spotaknil g. J. K., ki se je brčkone čutil prizadetega in užaljenega. Njegov odgovor ste priobčili 13. t. m. pod naslovom »Uboji srednješolci...«. Pričakoval sem, da bo ta odgovor izval pisca podlistka k pojasnilu, kar se pa doslej ni zgodilo. Zato vas, gospod urednik, prosim, da priobčite nekaj mojih pripomb.

Kolikor se spominjam, je bil omenjeni kamen spotike tiskan pod črto — torej podlistek, kar spada v vrsto leposlovja. Leposlovje pa je literarna zvrst in si zato sme dovoljevati primere in prispodobe, poudarjene in pretirane, čeprav se s tem oddaljuje od objektivne resnice. Primeri z zvokom avtomobilske troblje in jadrnim odličnjakom sta bili taki od objektivne resnice nedvomno oddaljeni prispodobi, ki pa je bil njih namen zgolj obeležiti miselnost današnjega srednješolca. Kolikor sem jaz podlistkarja razumel, ni on niti z besedico namignil na kakršnokoli krivdo profesorjev pri neuspehu srednješolcev, temveč je ves njegov poudarek veljal bedastemu sistemu, ki se je trmasto ukoreninil na srednji šoli, čeprav se bolj in bolj oddaljuje od zahtev, ki jih sodobno življenje od njega terja. In ta namen je podlistkarju v polni meri uspel, četudi se je pri tem z vso pravico literature poslužil drastičnih primerov.

Gospod, ki si je zamislil tisti slabi odgovor, seveda ni utegnil prikriti svojega užaljenega samoljubja niti po slogu svojega odgovora niti po logiki svojih zaključkov. Njegovim trditvam in pripombam gre tale odgovor:

1. Mnogo je primer, ki so slabši, kakor jih je porabil podlistkar.

2. Kar trdi g. J. K. o učnem načrtu, je lepše in temeljiteje povedal podlistkar sam.

3. Nikomur ne more škodovati, četudi se le zgrda pririne skozi osem šol. Vzemimo za primer češke kmete z matoro.

4. Več je brezposelnih ročnih kakor duševnih delavcev. Za duševno delo izsolani laže prime za lopato kakor ročni delavec za pero.

5. V »boljšo« družbo spadajo ljudje po svoji srčni, ne pa po šolski kulturi in 6. neinteligentne inteligence žal res ne primanjkuje.

O. R.

spremlja ob sprejemih. Ko smo prišli v restavracijo »Hercegovina«, so se kmalu pomešali med nas tukajšnji Slovenci. Za pozdravni nagovor, ki ga je spregovoril predsednik JUU iz Mostarja ob navzočnosti mnogih učiteljev, zastopnikov raznih društev, učenk mešarske šole in mnogo občinstva se je zahvalil vodja g. Rupnik.

Zatem smo šli v kopališče ob Neretvi, ki je zelo moderno urejeno. V bazenu smo se okopali. Sledil je skupni obed.

Popoldne pa smo se pod vodstvom profesorjev g. Marjanovića in Breznika, ki ju je usoda vrgla tu sem, ogledali do podrobnosti mestne zanimivosti. Videli smo nekaj starih džamij, spomenik pesnika Osmana Džigica in znamenit turški most, ki ga je dal zidati Sulejman II. Osvajalec l. 1557.

Zvečer pa smo priredili koncert v Oficirskem domu. Posetili so ga mnogi odličniki med njimi sreski načelnik in dva generala. Po koncertu smo imeli skupno večerjo, kjer so se izkrele pozdravne besede. Za prisrčne pozdrave se je zahvalil g. Zobec. Prekmalu je minil večer v družbi z domačini in številnimi tukajšnjimi Slovenci.

Iz Mostarja smo odrinili dalje na sinji Jadran.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

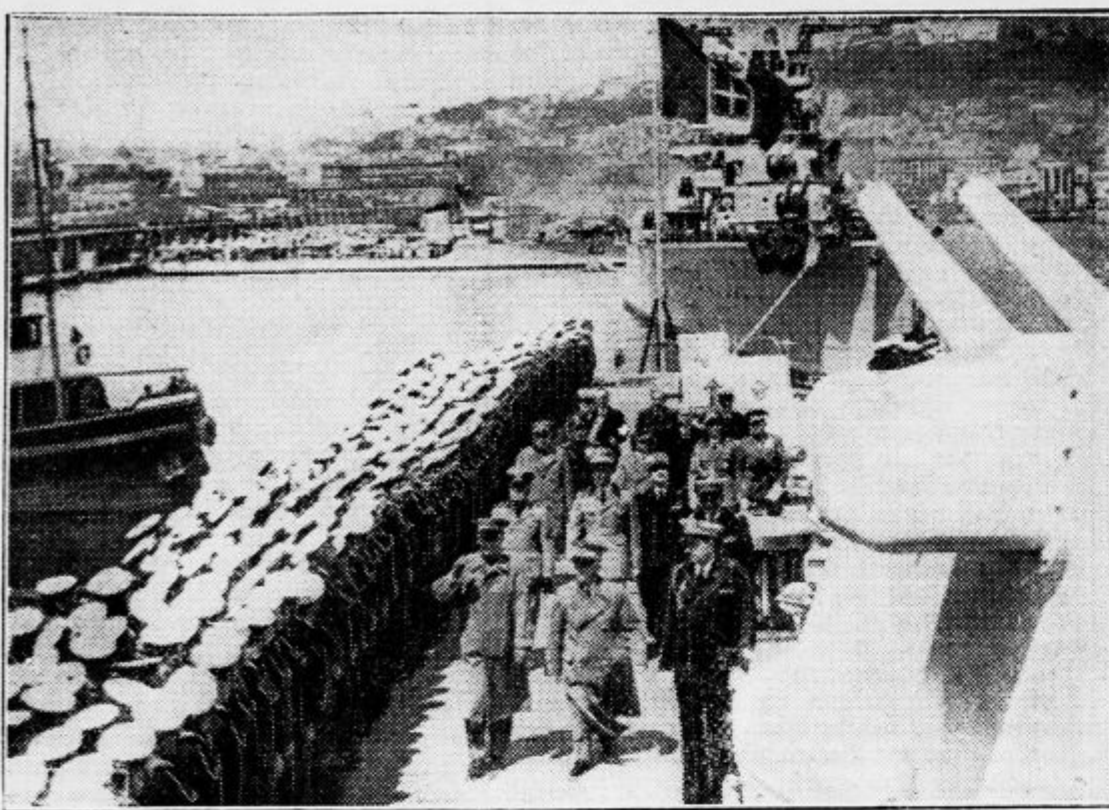
Uspešna zdravstvena nega

je nega ust in zobovja. Lahko ste prepričani, da uporabljajte zanesljivo učinkujoče antiseptično sredstvo, če izpirate usta z Odolom. Zatorej uporabljajte za dnevno nego ust in zobovja ODOL čuvaja zdravlja.

ODOL

Z obiska Nj. Vis. kneza Pavla in kneginje Olge v Italiji

Na levi: Italijanski kralj in cesar ter knez-na mestnik pregledujeta častno četo mornarjev na krovu križarke »Trieste« — V sredi: Nj. Vis. knez namestnik in italijanski prestolonaslednik Umberto med vajami italijanske vojne mornarice v Neaplju — Na desni: Knez in kneginja s spremstvom in vatikanskimi dostojanstveniki po sprejemu pri papežu Piju XII.

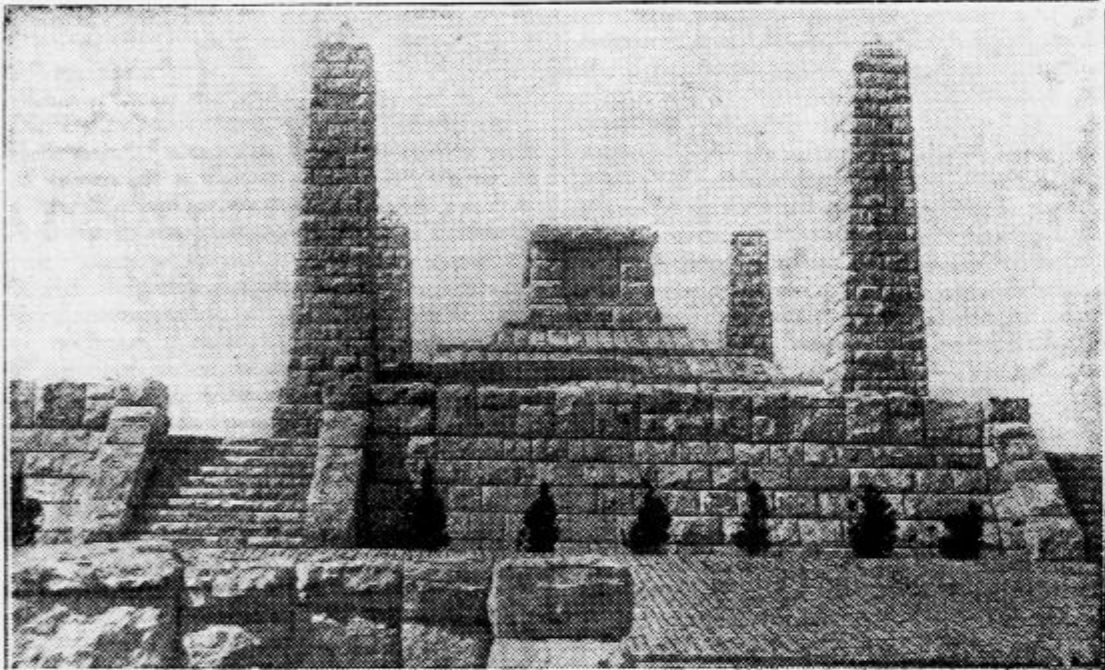
General Štefanik

Eden najsposobnejših vojakov iz svetovne vojne

Na Slovaškem so pravkar zaključili spominske slavnosti ob dvajseti obletnici smrti generala Milana Štefanika, ki se je rodil 1. 1880. v Košariskah na Slovaškem ter je v svojih mladih letih odpoštoval v tujino, ker so Madžari zavirali razvoj njegovih sposobnosti v domovini. Napravil je skušnjo za doktorja filozofije in 1. 1906. je bil imenovan za asistenta na pariški zvezdarni. Kot astronom je deloval pozneje na mnogih svetovnih zvezdarnah.

nerala in prvega češkoslovaškega vojnega ministra. L. 1919. je sodeloval tudi pri mirovnih pogajanjih v Parizu.

Ko pa se je 1. 1919 vrnal iz Italije v domovino, kjer se je hotel posvetiti ureditvi odnosov med Čehi in Slovaki, se je zrušilo letalo, s katerim je prispel na domača tla, na zemljo v bližini Bratislave pod Bradlom. Štefanik je postal žrtev nesreče. Hvaležni narod ga je pokopal z veliko žalostjo in mu je postavil veličasten grob s štirimi obeliski.

Grobica generala Štefanika v Bradlu

V začetku svetovne vojne se je javil na vojaško službo v Franciji. Postal je letalski oficir. V tem svojstvu je sodeloval na bojišču. Spomladi 1. 1915. je prispel tudi v Srbijo zaradi organizacije čeških in slovaških prostovoljcev. Ker je imel v Parizu izvrstne zveze z vplivnimi činiteљи, je prišel kmalu v stik z Masarykom in Benešom. Tako se je v Parizu osnoval češko-slovaški narodni svet, ki je postal deloval na ustanovitvi samostojne Češkoslovaške ne samo v Franciji, Angliji in Italiji, ampak tudi v Rusiji, Ameriki in Rumuniji. V vseh teh deželah so se obvezovale legije češkoslovaških prostovoljcev. Milan Rastislav Štefanik je takrat že dosegel stopnjo francoskega ge-

nerala in prvega češkoslovaškega vojnega ministra. L. 1919. je sodeloval tudi pri mirovnih pogajanjih v Parizu. Ko pa se je 1. 1919 vrnal iz Italije v domovino, kjer se je hotel posvetiti ureditvi odnosov med Čehi in Slovaki, se je zrušilo letalo, s katerim je prispel na domača tla, na zemljo v bližini Bratislave pod Bradlom. Štefanik je postal žrtev nesreče. Hvaležni narod ga je pokopal z veliko žalostjo in mu je postavil veličasten grob s štirimi obeliski.

Najlepše slike generala Štefanika je napravil naš zdaj že pokojni slikar Ivan Zabota, ki je živel in umrl nedavno v Bratislavi.

Čuvarji angleškega kralja

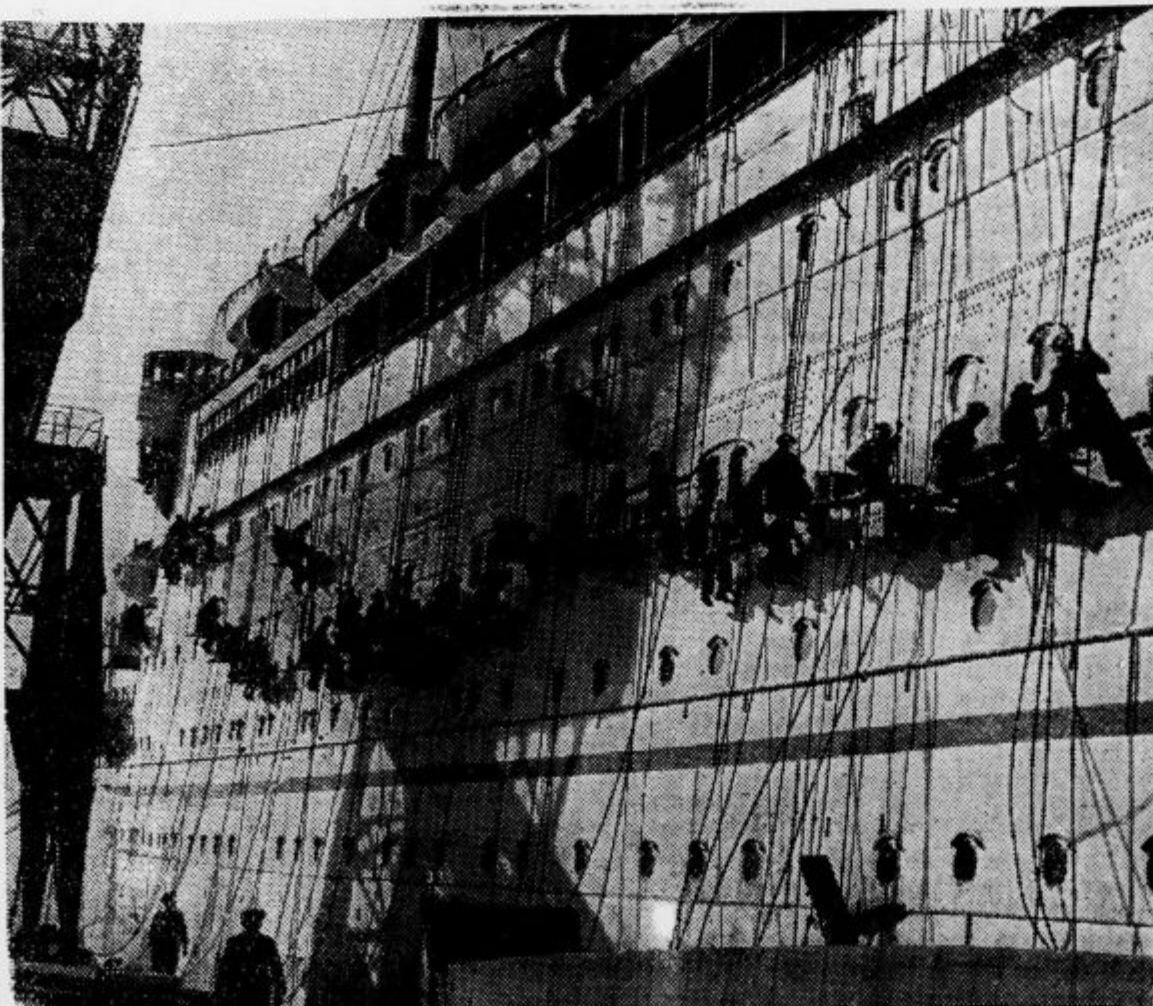
Ameriški stražniki bodo obrnjeni proti občinstvu

Za obisk angleškega kralja sredi junija v Washingtonu se vršijo že sedaj velike priprave. Po dosedanjih načrtih bo stražilo 8 do 11.000 vojakov čisto do postaje, kamor prispeta angleški kralj in kraljica, do Bele hiše. V nasprotju z dosedanjimi običaji bo imelo veliko število izbranih mož ob tej priliki ostro nabite puške. Ti ljudje imajo nalogo paziti na vsako sumljivo osebo. Čete bodo razen tega obrnjene z obrabi proti občinstvu. Seveda bo tudi veliko število tajnih policistov skrbelo za varnost kraljevih gostov. Čim bo posebni vlak privozil preko kanadsko-ameriške meje, vstopijo vanj tajni policisti, ki ga ne zapustijo več na vsej vožnji po Zedinjenih državah. Po prihodu v Washington se bosta kralj in kraljica odpeljala proti Beli hiši v odprtem avtomobilu, ki pa bo zaščiten z nedrbljivim steklom, varnim pred krogli. Na stopnicah avtomobila bosta stala dva policijska agenta.

Nikomur ni znano, v katerih prostorih Bele hiše bosta kralj in kraljica bivala in med obiskom seveda nihče ne bo imel dostopa niti do obsežnih vrtov okoli te hiše. Ta čas preizkušajo tudi obsežni

alarmni sistem v Beli hiši in ga bodo še razširili. Ob vsakem vходу v park bodo stali policisti. Tu bosta stanovala kralj in kraljica v ostalem samo en dan, poldrugi dan pa bosta prebela v britanskem veleposlaništvu v Washingtonu.

Kadar gre ladja na potovanje

Preden je odrinila »Empress of Australia« na vožnjo čez Atlantski ocean, so jo v Southamptonu temeljito očistili. Vsa posadka ladje je bila zaposlena s snajenjem ladjnega trupa

Vsak teden nova vojna ladja v Angliji

V naslednjih 12 mesecih bodo na Angleškem vsak teden splovili novo vojno ladjo. Tempo gradenj vojnih ladij je dosegel rekordno brzino. Lahko se reče, da traja v sedanjih razmerah gradnja vsake vojne ladje leto dni manj kakor v prejšnjih časih. Križarka »Fidži« je bila splovljena že 14 mesecev potem, ko je angleški parlament odobril potrebni kredit zanjo. Nove vojne ladje angleške mornarice so solidno zgrajene in v vsakem pogledu prvovrstni izdelki.

Čevelj iz enega kosa

Iz Frankfurta ob Meni poročajo, da je tam na državnem tekmovanju rokodelcev zmagal mož, ki je izdelal muški čevelj iz enega samega kosa usnja. Ta čevelj ima en sam šiv ob gležnjih.

Takšen čevelj ima posebno prednost, da se znotraj nikoli ne zmoli in prav tako mu tudi šivi ne morejo počiti, ker jih pač nima oziroma ker ima enega samega na tankem mestu, ki ni izpostavljen obtežitvi. Zato je čevelj posebno trpežen.

Isti obrtnik izdeluje tudi plezalne čevlje iz enega samega kosa, ki je v profilu podoben gamsovmu kopitu in ki so ga priznani planinci označili za posebno dobrega. Njegova prednost je zlasti v tem, da se z največjo sigurnostjo prilagodi vsaki skalni obliki.

Marogaste pižame

Na Picadillyju v Londonu je letos videti svojevrstno kopalno modo: ženske nosijo marogaste pižame in slamlne s širokimi kraji

Poljska odprava na Himalajo

Štirje alpinisti bodo plezali na vršac v masivu Nan da Devi

Kakor poročajo iz Varšave, je pred kratkim odrinila poljska ekspedicija na Himalajo. Trije člani odprave: Štefan Bernadzikiewicz, Jakob Bujak in Jan Klarnar so se vkrcali na ladjo v Genovi in so se odpeljali v Bombay, kjer jih pričakuje četrti tovariš Adam Karpinski.

Odprava se je prvotno nameravala povzpeti na Mount Everest. To so prvi Poljaki, ki so se odločili za tako smeli podvig. Pozneje se je načrt spremenil v toliko, da bodo Poljaki zlag naskočili vršac Gharwals v Himalaji. Gora leži v masivu Nanda Devi in Panch Chull.

Odpravo financira neki poljski alpinistični klub s pomočjo poljske vlade. Oblasti v Indiji gredo Poljakom rade volje na pomoč. Dale se odpravi na razpolago zdravnik in častnika, ki jim bo kazal pot. Častnik bo tudi vzdrževal zveze z britanskimi posadkami, ki bodo alpinistom potrebne pri njihovem vzponu.

Na čelu odprave stoji Štefan Bernadzikiewicz, mlad, toda alpinistično zelo izkušen človek. S svojim bratom je izvršil niz uspešnih tur. Sodeloval je tudi pri treh do sedanjih artističnih odpravah poljske narodnosti in ima v tem pogledu bogate izkušnje.

Sindikrat morilcev

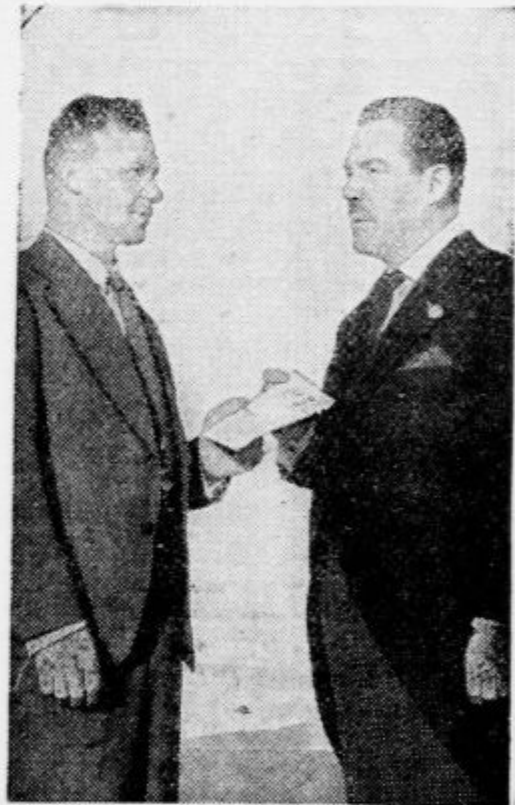
Strašna razkritja v Ameriki — Morilci z arzenikom in antimonom

Preiskava v zvezi z razkritjem »sindikata zavarovalnih morilcev« v Filadelfiji prinaša čedalje strašnejše podrobnosti na dan. Policija meni, da so zločinci izvršili najmanj dve sto umorov, ubijanje jim je bilo reden »poklic«. Kakor so sedaj doglajali, je šlo za dve morilski podjetji, eno je uporabljalo večino arzenik, drugo antimon. Zastrupljeni z arzenikom so delali za odstotno udeležbo na zavarovalnicah, druga tolpa pa je delala za plačilo v gotovini.

Doslej so aretirali 23 oseb, ki so svoje grehe večinoma priznale. Eden izmed zločincev je izpovedal, da je umoril 23 ljudi. Trije aretiranci so poiskovali samomor. Ze v svojem začetku se je preiskava razširila na tucate zdravnikov, poklicnih pogrebcev, drogistov in zavarovalnih agentov v petih

zveznih državah na vzhodu. Drugo tolpo, ki je morila za gotovino, so odkrili po naključju. Izkazalo se je, da sta si obe tolpi konkurirali. Nadalje so ugotovili, da so zavarovalni morilci osnovali ženičveno posredovalnico, da bi vdovam po umorjenih dobili nove moke. Te so nameravali po vsej priliki tudi umoriti. Policija zaslusuje ta čas dvanajst vdov in osem jih je umore že priznalo.

Letalec Kokinaki

Buski letalec Kokinaki, ki je moral zaščno pristati na kanadskem ozemlju, izroča pooblaščenca svetovne razstave v New Yorku pismeno poslanico ruske vlade

A NEKDOTA

Kmalu po koncu svetovne vojne je izšla v tisku brošura R. C. Bindinga »Krepost«, na legendar. Čuti ljudi so bili takrat tako hudo zmedeni, da je prišla v neko knjigarstvo mlada dama in zahtevala Bindingovo knjigo z besedami: »Prosim novo knjigo R. C. Bindinga. Imenuje se Krepost je legenda...«

VSAK DAN ENA

»Ne morem, pa ne morem zapopasti, kako moreš nositi tako eleganten površnik k takšnim nemarnim hlačam!«
»Dragi prijatelj, ali veš morda za kakšno restavracijo, kjer lahko zamenjam svoje nemarne hlače za boljše?«
(Vart Heme)

Ljubezen gre skozi želodec

V slovaško vas Topol se je vrnila prebivalec dobro znana dvojica štorcljev s svojega »zimskega potovanja«. S štorcljo in štorcljačem pa je priletela še tretja štorclja.

Ljudje so kmalu spoznali, da je to štorcljač, ki mu je štorclja vseh, pa se ji skuša prikupiti. Nekaj dni je bila med starim in mladim štorcljačem huda borba. Na koncu se je moral mladi štorcljač umakniti. Ti štorcljači je namreč boljše poznati pokrajino in je prinašal svoji štorclji manjšo in obilnejšo hrano. Zaradi tega je štorclja mladega vsiljivca odslovila.

Postani in ostani član Vodnikove družbe

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Franc Ferdinand je spoznal, da so razpredli veliko mrežo zarot proti njegovi ženitvi z Zofijo. Stavil se je na spisek oseb, ki so bile obiskale Zofijo in kot odposlanci dvora silili v ljubico, naj se odpove ljubezni in zakonu. Med njimi so bila velika imena; imena plemenitašev, ki jim je šlo višje od vsega, imena cerkvenih dostojanstvenikov, ki so po vseh avstrijskih deželah slavili njihovo pobožnost. Do njega se niso upali; Zofijo, ki je bila šibka in brez zaščite, so hoteli zaskečiti. Imena teh sovražnikov si je globoko vdolbel v spomin. Groza ga je bilo vrniti na Dunaj. Kajti na Dunaju — to je čutil — ga je pričakovala vsa sila zbranega odpora. Že so prihajala nestrpna pisma in vprašanja, kdaj misli priti na Dunaj. Izbrana četa kneza Montenuova, ki se ga v Blühnbachu ali v Konopištu ni upala napasti, ga je pričakovala na Dunaju.

Vrgel se je v delo. Poldrugo leto je bil že na razpolago cesarskemu vrhovnemu poveljstvu; temu vojaškemu činu je hotel zdaj dati smisel. Pregledoval je polke. Ne da bi napovedal svoj prihod, je vozil v garnizijska mesta, se pojavljal v vojašnicah, preizkušal zmožnost polkovnih poveljnikov, vestnost častnikov, zanesljivost moštva. Kadar je našel med sto vestnimi častniki enega samega, ki je zanemarjal dolžnost, je dal zmerom razburjeni na vsa usta duška svojemu srdu. Vsak polkovnik je grozil svojim častnikom: »Le počakajte, da pride Este!«

Na enem teh inspekcijskih potovanj je prišel v Tropavo. Inspekcija je bila namenjena pehotnemu polku št. 1. O polji šestih zvečer je nenapovedan prispel v tiho, prijazno glavno mestce avstrijske kronovine Šlezije, kjer so ga častniki že na postaji spoznali in sporočili polkovnemu komandantu, da morajo vsi častniki s polkovnikom na čelu ob šestih pričakovati nadvojvodo v hotelu na mestnem trgu.

Že pred šestimi so se zbrali častniki v veliki hotelski dvorani okrog polkovnega komandanta, polkovnika Franca barona Conradia pl. Hötendorfa. V strahu so drhteli; njih razburjenje se je stopnjevalo od minute do minute. Samo polkovnik ni drhtel, ampak se je začel jeziti, ko čez pol ure nadvojvode še vedno ni bilo na izpregled. Ura je odbila sedem, odbila je osem, toda nadvojvode ni bilo.

Ta čas, ko so častniki čakali v veliki hotelski dvorani, je Franc Ferdinand pregledoval vojašnico. Celi dve uri, od šestih do osmih, je ogledoval vse prostore in izpraševal moštvo. Ta vojašnica je bila prva, ki mu je bila po godu. Snažnost, ki je vladala povsod, mu je ugajala v skoraj vseh vojašnicah, kar jih je bil dotle inšpiciral, je bilo obilo nesnage in smradu. Tudi duh moštva mu je bil všeč. Izvežbanost teh vojakov je bila vzorna.

Ko je nekaj minut po osmih stopil v hotel na mestnem trgu in sprejel poročilo polkovnega poveljnika, je gledal v dvojico velikih, sivomodrih, od jeze se iskričlih oči. Mali polkovnik Conrad pl. Hötendorf, čigar vročkrvna narava je že vso zadnjo uro v ostrih besedah prekipela zaradi prestolonaslednikove netočnosti, ni niti trenil z obrazom, ko je nadvojvoda smeje se povedal, da je našel naročil častnike v hotel, ker je hotel nemoteno pregledati vojašnico in pretipati moštvo obisti. Polkovniku je bilo sedem in štirideset let, toda oči so se mu bliskale kakor neobrzanemu mlade-

niču. Franc Ferdinand si je mislil: »Ta vrli, malce smešni polkovnik je podoben užaljenemu poročniku, ki so mu storili krivico.« Ko je Franc Ferdinand v odkritosrčnem navdušenju rekel, da ni še nikjer našel tako bistrega moštva in tako brezhibnega reda kakor v tropavski vojašnici, so se mladostne oči polkovnega poveljnika ponosno zasvetile; bilo je, kakor da bi ves človek mahoma zasijal. Ponosno je rekel: »Vem, cesarska visokost: moji vojaki so najboljši, kar jih premore Avstrija. Niti Prusi nimajo boljših.«

»Ta mali mož je zelo samozavesten«, je pomislil Franc Ferdinand.

Do polnoči je ostal pri častnikih in kramljal z baronom Conradom, ki se mu je zdel čedalje bolj zanimiv. Ta polkovni poveljnik, čigar ime je bilo Francu Ferdinandu do današnjega dne neznano, je bil videti eden tistih redkih častnikov, ki so imeli o nalogah vojske svoje lastne nazore. Polkovnik, ki ga je po tretjem kozarcu vina minil vsakršni strah pred gostovim dostojanstvom, je s trpkimi, ostrimi besedami obžaloval »kaznjivo zanemarjanje« oborožene sile. Rekel je, da ima Avstroogrška premalo vojakov, premalo porabnih častnikov, ki kaj razumejo o sodobnem vojevanju, premalo topov in pušk, ki ustrezajo napredku tehnike, in pred vsem — premalo trdnjav. »Nu, za zdaj nam vojna še ne grozi«, je oporekel Franc Ferdinand. Na kar je mali polkovnik odločno izjavil, da se bo Avstrija v zelo bližnji bodočnosti prisiljena vojskovati.

»S kom neki?« je začudeno vprašal Franc Ferdinand.

»Z Italijo, cesarska visokost.«

Mali polkovnik je trdil, da se Italija, dedna sovražnica, že mnogo let pripravlja na vojno proti Avstriji. Italiji ne gre pustiti, da bi si sama izbrala rok izbruha vojne; Italijane je treba prehiteti. Dokler pa ob italijanski meji na najvažnejših me-

stih ni trdnjav, ne more niti najboljša vojska nič opraviti. Avstrijska vojska na žalost nikakor ni najboljša. Gospodje poslanci, ki jih ni nikoli volja, da bi dovolili vsaj najpotrebnejše izdatke za ojačenje armade, so pravi sovražniki Avstrije, z njimi bi bilo treba kratko obračunati.

»Posebno na Ogrskem«, je rekel Franc Ferdinand.

»Seveda na Ogrskem«, je Conrad pritrdil; »a tudi v Avstriji.«

Franc Ferdinand je vprašal temperamentnega častnika, odkod je poučen o italijanskih vojnih pripravah. Conrad je odgovoril, da sleherno leto prebije svoj dopust ob italijanski meji, ker ga to vznemirljivo vprašanje bolj zanima od vsega drugega. Vsako leto mora onemogel gledati, kako silno napredujejo na italijanski strani, med tem ko avstrijska zanikarnost menda ničesar ne opazi in so modri gospodje politiki kakor slepi.

Franc Ferdinand je radovedno gledal malega polkovnika. Misli tega častnika so bile že dolgo časa njegove misli. Italijanska nevarnost, zanemarjanje vojske, lahkomišelnost in brezskrbnost gospodov na Dunaju, ki so prikrajševali vojni proračun in le neradi in z obitkom dovoljevali številne novince — vse to je bilo že mnogokrat pripravilo prestolonaslednika v srd. Navdušeno je pritrdil odkritemu častniku.

»Toda rakova rana je zadržanje Ogrov, ki meji ob veleizdajstvo«, je vzkliznil nadvojvoda.

Conrad je pomislil in dejal: »Ali smem izpregovoriti odkrito besedo, cesarska visokost? Rakova rana je vodstvo »von det Janze«, kakor pravijo Prusi. Posebno generalni štab menda ne pozna nevarnosti, ki nam grozi.«

»Tudi jaz se bojim, da ne«, je vzdihnil Franc Ferdinand. »Nu, počakajte, ob svojem času se bo vse to izpremenilo. S to starikavo gospodo bom korenito pometel Samo da ne bi bilo že prepozno.«

MALI OGLASI

Službo dobi

Krojaškega pomočnika

sprejem takoj, — Cankar Marjan, Gosposka 3.

12422-1

Prodajalka

agilna, lučna, zmožna nemščine in učena, dobita mesto. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod šifro »Manufaktura«.

12097-1

Frizerko

dobro odulero, sprejem takoj. Mesto stalno. Salon Wildmann, Napoleonov trg 5, Ljubljana.

12402-1

Brivskega pomočnika

mlajšega, sprejem takoj. Smartinska cesta 18.

12369-1

Postreznico

ki lepo pere in lika, iščem za 3 krat tedensko. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

12405-1

Mizarske pomočnike

samo mlajše moči, potrebujem za tovarno na delo. Ponudbe z navedbo točnih podatkov na ogl. odd. Jutra pod »Mizarstvo«.

12385-1

Frizerko

dobro moč, sprejem salon RAKAR, Prešernova ul.

12395-1

Tapetniškega pomočnika

sprejem takoj. Plača dobra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

12394-1

Krojaštvo 20. stoletja

NI VEČ PROBLEMATIČNO

TEMVEČ JE PERFEKTNO.

Zamisljajte si, da strokovnjak ne more zgrešiti uspeha. Zatorej je pravi naslov

English workmanship

ŠLIBAR ŠTEFAN

MESTNI TRG 8/L

G. T. Rotman:

S Pegazom — okrog sveta

sveta

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Bum! Komaj je bil to izrekel, mu je padel kokosov oreh na glavo. Najbrže se je bil utrgal z drevesa. »Joj, joj!« Gospod Vrtičnik je od strahu zacepetal z rokami in nogami. A kaj se je zgodilo nato?

42

Pekovskega pomočnika

za skupno delo, sprejem takoj. Jernej Korbar, Slov. Javornik št. 81.

12390-1

Trgovski pomočnik

mlajša moč, pošten, dobi takoj mesto. Znanje nemščine pogoj. Obširne lastno-ročno pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nastop 1. julija«.

12383-1

Hotelska kuharica

srednjih let, z dobrimi spretnostmi, dobi takoj mesto. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Hotela«.

12340-1

Strojne ključavničarje

dobro izveščane ter željezostrugarje — sprejme takoj strojno podjetje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra z navedbo dosedanjega službovanja in zahtevno plače pod šifro »Precizno delo«.

12389-1

Prodajalka

mlajša, dobro izveščana v manufakturni, modni in papirni stroki, išče mesto za takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

12102-1

Frizerko

prvovrstno, sprejme takoj salon »Mohare, Prisojna 1«.

12411-1

Sodarskega pomočnika

sprejme takoj Peter Krušič, Videm-Krško.

12407-1

Natakarja

kavarniškega, sprejme kavarna »Emona« takoj.

12408-1

Brivskega pomočnika

res dobrega delavca v britju in striženju sprejem. Bar. Ivan, brivce, Slovenjgradec.

12413-1

Službe išče

Vsaka beseda 2 dtn, davek 3 dtn, za šifro ali dajanje naslova 5 dtn, najmanj 12 dtn.

12419-2

Fina šivilja

se priporoča na dom. Poizve se: Mickarna - Stari trg 24.

12424-2

Brivski pomočnik

z osemletno prakso, dober in soliden delavec, išče stalne službe. Nastop po želji. Cenj. ponudbe s pogoji na podružnico Jutra v Celju pod značko »Stalno«.

12419-2

Mladenč

24 let star, že vojašine prost trgovsko nabavčen, išče namestitev kot sluga, inkasant, skladiščnik ali slično. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Pošten in agilne«.

12359-2

Za portirja

ali slugo išče mesto pošten in zanesljiv človek. Govori dobro francosko in nemško. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »L. L.«.

12219-2

Zaslugek

Beseda 1 dtn, davek 3 dtn za šifro ali dajanje naslova 5 dtn, najmanj 17 dtn.

12416-3

Prodaj

Beseda 1 dtn, davek 3 dtn za šifro ali dajanje naslova 5 dtn, najmanj 17 dtn.

12416-3

Brzovaj!

Najnovše, prave »DEE-RING« kosilnice, žetne priprave so zopet v zalogi!

Fr. Stupica

Ljubljana, Gosposvetska 1.

11973-6

Usnje

iz tovarne »INDUS« na veliko in malo po najnižjih tovarniških cenah samo v Ljubljani, Fagunjeva 3, prej škofja ulica.

192-6

Kupim

Beseda 1 dtn, davek 3 dtn za šifro ali dajanje naslova 5 dtn, najmanj 17 dtn.

12403-23

Avto-gumo

balon 160/40, rabljeno, kupim. Horvat, Poljanska cesta št. 69.

12410-7

Avto, moto

Beseda 1 dtn, davek 3 dtn za šifro ali dajanje naslova 5 dtn, najmanj 17 dtn.

12403-23

Avto-Cabriolet

dvosedecen ter dva rezervna sedelca, brezhibno ohranjen, proda za 12.000 din Golob & Ko., tovarna kmetija, izdelkov, Ljubljana, Vič.

12409-10

Pouk

Vsaka beseda 50 par davek 8 dtn, za šifro ali dajanje naslova 5 dtn, najmanj 12 dtn.

12417-44

Frizersko vajenka

mlajša, dobro pomočnica in pomočnica, sprejem. Medvedova 22.

12417-44

Kapital

Beseda 1 dtn, davek 3 dtn za šifro ali dajanje naslova 5 dtn, najmanj 17 dtn.

12413-1

Denarni zavod

malega človeka je hranila posojilnica »MOJ DOM«, Ljubljana, Dvorčeva ul. 8. Posojila, ugodni pogoji. Hranilne vloge — visoke obresti.

178-16

Posojila

dajemo dolgoročno, kratkoročno pod ugodnimi pogoji. Za hranilne vloge visoke obresti. Brošura »Pot do blagostanja« brezplačno. Pišite na »MOJ dom«, Dvorčeva ul. 8.

166-16

Lokali

Beseda 1 dtn, davek 3 dtn za šifro ali dajanje naslova 5 dtn, najmanj 17 dtn.

12401-27a

Frizerski damski salon

v centru Splita, prodam. — Cena nizka. — Salon Ema, Split, Dalmatova 4.

12413-19

Posest

Beseda 1 dtn, davek 3 dtn za šifro ali dajanje naslova 5 dtn, najmanj 17 dtn.

11990-20

Ugodna nakupna prilika!

Nova stavba na periferiji mesta, najboljša obzornost, poceni napredaj. Pojavnila samo direktni inšpicentom pri dr. Kiser Karlu, odvetniku, Maribor, Aleksandrova 14.

11990-20

Stanovanje

Beseda 1 dtn, davek 3 dtn za šifro ali dajanje naslova 5 dtn, najmanj 17 dtn.

12406-21

3-sobno stanovanje

solčno in svetlo, I. nadst. oddam junija. Več: Levstikova ul. 21, pri hišnici.

12406-21

Sobo odda

Beseda 1 dtn, davek 3 dtn za šifro ali dajanje naslova 5 dtn, najmanj 17 dtn.

12364-23

Solčno sobo

prazno in moderno opremljeno, s posebnim vzhodom, oddam samo stalni oseb 22. maja ali 1. junija. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

12364-23

Dve moderno opremljeni sobi